

ส่วนที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมา

ตามบทบัญญัติของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

มาตรา 9 กำหนดให้การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐให้ส่วนราชการปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ก่อนจะดำเนินการตามภารกิจใด ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า

(2) การกำหนดแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการตาม (1) ต้องมีรายละเอียดของขั้นตอนระยะเวลาและงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ และตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจ

(3) ส่วนราชการต้องจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ส่วนราชการกำหนดขึ้น ซึ่งต้องสอดคล้องกับมาตรฐานที่ ก.พ.ร. กำหนด

(4) ในกรณีที่การปฏิบัติภารกิจหรือการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการเกิดผลกระทบต่อประชาชน ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการที่จะต้องดำเนินการแก้ไขหรือบรรเทาผลกระทบนั้น หรือเปลี่ยนแผนปฏิบัติราชการให้เหมาะสม

มาตรา 16 ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้น

“ในแต่ละปีงบประมาณ ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี โดยให้ระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติราชการของส่วนราชการเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงาน รวมทั้งประมาณการรายได้และรายจ่ายและทรัพยากรอื่นที่ต้องใช้ เสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อความเห็นชอบ

เมื่อรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการใดตามวรรคสองแล้วให้สำนักงบประมาณดำเนินการจัดสรรงบประมาณเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จในแต่ละภารกิจตามแผนปฏิบัติราชการดังกล่าว

ในกรณีที่ส่วนราชการมิได้เสนอแผนปฏิบัติราชการในภารกิจใดหรือภารกิจใดไม่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี มิให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณสำหรับภารกิจนั้น”

สำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดินพ.ศ. 2547 ข้อ 8 ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการตามมาตรา 16 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

“(2) แผนปฏิบัติราชการประจำปี ให้จัดทำและเสนอรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบก่อนเสนอคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีงบประมาณต่อไป”

ในการนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2559 เห็นชอบแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 โดยกำหนดให้ทุกส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 เบื้องต้น (Pre-Ceiling) ซึ่งจำแนกวงเงินและรายละเอียดงบประมาณออกเป็น 5 กลุ่ม ส่วน ประกอบด้วย 1) แผนงานบูรณาการ 2) แผนงานยุทธศาสตร์ 3) แผนงานบุคลากรภาครัฐ 4) แผนงานพื้นฐาน และ 5) รายการค่าดำเนินการภาครัฐ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ส่งให้สำนักงบประมาณ ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการโดยทุกหน่วยงานในสังกัดจึงได้ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ของกระทรวงศึกษาธิการฉบับนี้ขึ้น

เพื่อเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบ ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายที่กล่าวมาข้างต้น

2. วัตถุประสงค์ของแผน

2.1 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางและเป้าหมายการดำเนินงานภาพรวมของกระทรวงในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 และใช้เป็นกรอบทิศทางหรือแนวทางการดำเนินงานในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานในสังกัด ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเกิดเอกภาพเชิงนโยบายของการปฏิบัติงาน

2.2 เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ในภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการ

2.3 เพื่อให้ผู้บริหารทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. กรอบแนวคิดการจัดทำแผน

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลบริบทที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ของกระทรวงศึกษาธิการฉบับนี้ มีข้อมูลสำคัญที่ศึกษา ประกอบด้วย 1) นโยบายของรัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี) 2) ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) 3) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 – 2564 4) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) 5) นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ 6) จุดเน้นนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) 7) ร่างแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560–2574) 8) แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2560–2564) 9) กรอบแนวทางและยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 10) ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 11) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา 12) อำนวยการหน้าที่ตามกฎหมายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. นโยบายของรัฐบาล (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี)

ตามที่นายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 โดยได้กำหนดนโยบายไว้ 11 ด้าน เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 มาตรา 19 ที่ระบุให้รัฐบาลมีหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดิน ดำเนินการให้มีการปฏิรูปด้านต่างๆ และส่งเสริมความสามัคคีและความสมานฉันท์ของประชาชนในชาติ ดังนี้

- นโยบายที่ 1 การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
- นโยบายที่ 2 การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ
- นโยบายที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ
- นโยบายที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
- นโยบายที่ 5 การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน
- นโยบายที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ
- นโยบายที่ 7 การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน
- นโยบายที่ 8 การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม

- นโยบายที่ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
- นโยบายที่ 10 การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ
- นโยบายที่ 11 การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

กระทรวงศึกษาธิการในฐานะที่มีภารกิจในการจัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษา เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการนำพาประเทศไทยให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยมีบทบาทหลักดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในข้อที่ 4 นโยบายการศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังเป็นส่วนราชการที่สำคัญในการร่วมขับเคลื่อนการดำเนินการตามนโยบายที่ 1 การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ นโยบายที่ 2 การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ นโยบายที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ นโยบายที่ 5 การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน นโยบายที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ นโยบายที่ 7 การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน นโยบายที่ 8 การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม นโยบายที่ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และนโยบายที่ 10 การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐโดยมีรายละเอียดดังนี้

นโยบายที่ 1 : การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประกอบสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามประเพณีการปกครองของไทย รัฐบาลจึงถือเป็นหน้าที่สำคัญยิ่งยวดในอันที่จะเชิดชูสถาบันนี้ไว้ด้วยความจงรักภักดี และปกป้องรักษาพระบรมเดชานุภาพ โดยจะใช้มาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางสังคมจิตวิทยา และมาตรการทางระบบสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินการกับผู้กระทำความผิด ยามใจหรือประสงค์ร้าย มุ่งสั่นคลอนสถาบันหลักของชาติ โดยไม่คำนึงถึงความรู้สำนึกและความผูกพันภักดีของคนอีกเป็นจำนวนมาก ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ทั้งจะสนับสนุนโครงการทั้งหลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานทั้งหลายของรัฐเรียนรู้เข้าใจหลักการทรงงาน สามารถนำหลักดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการและการพัฒนา ตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการและแบบอย่างที่ดีที่ทรงวางรากฐานไว้ให้แพร่หลายเป็นที่ประจักษ์และเกิดประโยชน์ในวงกว้างอันจะช่วยสร้างความสมบูรณ์พูนสุขแก่ประชาชนในที่สุด

นโยบายที่ 2 : การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

2.1 ในระยะเร่งด่วน รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนในกิจการ 5 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการชายแดน การสร้างความมั่นคงทางทะเล การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน และการเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียน โดยเน้นความร่วมมือเพื่อป้องกัน แก้ไขข้อพิพาทต่างๆ และการแก้ไขปัญหาเส้นเขตแดนโดยใช้กลไก ทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคี ทั้งจะจัดระเบียบการพัฒนาตามกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนทั้งทางบกและทางทะเล รองรับการพัฒนา

เขตเศรษฐกิจพิเศษ ตามแนวชายแดน โดยใช้ระบบเฝ้าตรวจที่มีเทคโนโลยีทันสมัย กำหนดให้ปัญหาอาชญากรรม การค้าอาวุธ การค้ามนุษย์ การกระทำอันเป็นโจรสลัด การก่อการร้ายสากลและอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นปัญหา เฉพาะหน้าที่ต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขโดยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด และจัดการปัญหาอื่นๆ ที่เชื่อมโยง ต่อเนื่องให้เบ็ดเสร็จ เช่น ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล การปรับปรุงระบบการเข้าเมือง การจัดระเบียบ แรงงานต่างด้าว เป็นต้น

2.2 เร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยนายทหารศาสตร์เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนามาใช้ตามแนวทางกัลยาณมิตรแบบสันติวิธี ส่งเสริมการพูดคุย สันติสุขกับผู้มีความคิดเห็น ต่างจากรัฐ สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรมและหลักสิทธิมนุษยชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ซึ่งเป็นพหุสังคม ขจัดการฉวยโอกาสก่อความรุนแรงแทรกซ้อน เพื่อซ้ำเติมปัญหาไม่ว่าจากผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ ฝ่ายบ้านเมือง ที่จะเพิ่มระดับปฏิสัมพันธ์กับต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศที่อาจช่วยคลี่คลายปัญหาได้

นโยบายที่ 3: การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

ความเหลื่อมล้ำในสังคมเป็นอีกสาเหตุหนึ่งของปัญหาความขัดแย้งและความเดือดร้อนทั้งหลาย ของประชาชนจึงมีนโยบายที่จะดำเนินการดังนี้

3.1 ในระยะเฉพาะหน้าจะเร่งสร้างโอกาสอาชีพและการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน รวมทั้งสตรีผู้ด้อยโอกาสและแรงงานข้ามชาติที่ถูกกฎหมายพร้อมทั้งยกระดับคุณภาพแรงงาน โดยให้แรงงาน ทั้งระบบมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในทุกระดับอย่างมีมาตรฐานที่จะเชื่อมโยงข้อมูล และการดำเนินการระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชนเพื่อให้ตรงกับความต้องการของพื้นที่และของประเทศ โดยรวม นอกจากนี้จะส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบที่ถูกกฎหมายมากขึ้น

3.2 ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองการทารุณกรรม ต่อแรงงานข้ามชาติการท่องเที่ยวที่เน้นบริการทางเพศและเด็กและปัญหาคนขอทานโดยการปรับปรุงกฎหมาย ขอบบังคับที่จำเป็นและเพิ่มความเข้มงวดในการระงับตรวจสอบ

3.5 เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมที่มีความหลากหลาย เนื่องจากการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน โดยสร้าง ความเข้มแข็งและความพร้อมแก่แรงงานไทยและร่วมพัฒนาระบบ ความคุ้มครองทางสังคมของแรงงานอาเซียน

3.6 จัดระเบียบสังคมสร้างมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาล ให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนทั่วไปโดยใช้ค่านิยมหลัก 12 ประการตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้ประกาศไว้แล้ว

นโยบายที่ 4 : การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

รัฐบาลจะนำการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ และความเป็นไทย มาใช้สร้างสังคมให้เข้มแข็งอย่างมีคุณภาพและคุณธรรมควบคู่กัน ดังนี้

4.1 จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบ และการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้โดยมีความใฝ่รู้และทักษะที่เหมาะสม เป็นคนดีมีคุณธรรม สร้างเสริมคุณภาพ การเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างสัมมาชีพในพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการ เหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

4.2 ในระยะเฉพาะหน้า จะปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา และปรับปรุง และบูรณาการระบบ การกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มโอกาสแก่ผู้ยากจนหรือ ด้อยโอกาส จัดระบบการสนับสนุนให้

เยาวชนและประชาชนทั่วไปมีสิทธิเลือกใช้บริการการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดยจะพิจารณาจัดให้มีคู่มือการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่ง

4.3 **ให้อำนาจภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไปมีโอกาสร่วมจัดการศึกษา**ที่มีคุณภาพและทั่วถึง และร่วมในการปฏิรูปการศึกษา และการเรียนรู้ กระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามศักยภาพและความพร้อม โดยให้สถานศึกษาสามารถเป็นนิติบุคคล และบริหารจัดการได้อย่างอิสระและคล่องตัวขึ้น

4.4 **พัฒนาคนทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต** เพื่อให้สามารถมีความรู้และทักษะใหม่ที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายตามแนวโน้มการจ้างงานในอนาคต ปรับกระบวนการเรียนรู้และหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการความรู้และคุณธรรมเข้าด้วยกันเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ การใฝ่เรียนรู้ การแก้ปัญหา การรับฟังความเห็นผู้อื่น การมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดี โดยเน้นความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน

4.5 **ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน** เพื่อสร้างแรงงานที่มีทักษะโดยเฉพาะในท้องถิ่นที่มีความต้องการแรงงาน และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานวิชาชีพ

4.6 **พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครู**ที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เน้นครูผู้สอนให้มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอนนำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยครูหรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การเรียนทางไกล การเรียนโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น รวมทั้งปรับระบบการประเมินสมรรถนะที่สะท้อนประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.7 **ทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นๆ** สนับสนุนให้อำนาจทางศาสนา มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิตสร้างสันติสุขและความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมตามความพร้อม

4.8 **อนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทยและภาษาถิ่น** ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งความหลากหลายของศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อการเรียนรู้ สร้างความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทย นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดีในระดับประชาชน ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ ตลอดจนเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ

4.9 **สนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน และวัฒนธรรมสากล** และการสร้างสรรค์งานศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นสากล เพื่อเตรียมเข้าสู่สากลวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียน และเพื่อการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก

4.10 **ปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี** รวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อคุณภาพ เพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

นโยบายที่ 5 : การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน

5.2 **พัฒนาระบบบริการสุขภาพ** โดยเน้นการป้องกันโรคมากกว่ารอให้ป่วย แล้วจึงมารักษา สร้างกลไกการจัดการสุขภาพในระดับเขตแทนการกระจุกตัวอยู่ที่ส่วนกลาง ปรับระบบการจ้างงาน การกระจายบุคลากรและทรัพยากรสาธารณสุขให้เหมาะสมกับท้องถิ่น และให้ภาคเอกชนสามารถมีส่วนร่วมในการจ้างบุคลากรเพื่อจัดบริการสาธารณสุขโดยรัฐเป็นผู้กำกับดูแล สนับสนุนความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการพัฒนาระบบบริการทางการแพทย์ และสาธารณสุข โดยส่งเสริมการร่วมลงทุนและการใช้ทรัพยากรและบุคลากรร่วมกันโดยมีข้อตกลงที่รัดกุมและเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

5.7 พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข โดยจัดให้มีบุคลากรและเครื่องมือที่ทันสมัย และให้มีความร่วมมือทั้งระหว่างหน่วยงานภายในประเทศ และหน่วยงานต่างประเทศ โดยเฉพาะในการป้องกันและรักษาโรคที่มีความสำคัญ

นโยบายที่ 6 : การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

6.6 ชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย โดยพิจารณามาตรการลดผลกระทบจากการประกาศใช้กฎอัยการศึกในบางพื้นที่ที่มีต่อการท่องเที่ยวในโอกาสแรกที่จะทำได้ และสร้างสิ่งจูงใจและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกื้อกูลต่อบรรยากาศการท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวอันมีลักษณะโดดเด่นร่วมกันหรือจัดเป็นกลุ่มไม่ได้ เช่น กลุ่มธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสุขภาพ เช่น น้ำพุร้อน ธรรมชาติ ทั้งจะให้เชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาจากวิถีชีวิตชุมชนรวมทั้งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ในประเทศทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ โดยเน้นการให้ความรู้ และเพิ่มมาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การควบคุมสินค้าและบริการให้มีคุณภาพราคาเป็นธรรม ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว

6.17 เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้มแข็ง สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเพิ่มองค์ความรู้ในด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และพัฒนาการบริหารจัดการภายในองค์กร ปรับโครงสร้างกลไกการสนับสนุนและการขับเคลื่อนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เป็นระบบและมีเอกภาพที่ชัดเจนทั้งในด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและบริการทางการเงินและการลงทุนสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ การตลาดและโอกาสในการลงทุนในต่างประเทศ

6.18 ส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัล ให้เริ่มขับเคลื่อนได้อย่างจริงจังซึ่งจะทำให้ทุกภาคเศรษฐกิจก้าวหน้าไปได้ทันโลกและสามารถแข่งขันในโลกสมัยใหม่ได้ซึ่งหมายรวมถึงการผลิตและการค้าผลิตภัณฑ์ดิจิทัลโดยตรงทั้งผลิตภัณฑ์ฮาร์ดแวร์ ผลิตภัณฑ์ซอฟต์แวร์ อุปกรณ์สื่อสารดิจิทัลอุปกรณ์โทรคมนาคมดิจิทัลและการใช้ดิจิทัลรองรับการให้บริการของภาคธุรกิจการเงินและธุรกิจบริการอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคสื่อสารและบันเทิง ตลอดจนการใช้ดิจิทัลรองรับการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมและการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ปรับปรุงบทบาทและภารกิจของหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงให้ดูแลและผลักดันงานสำคัญของประเทศชาติในเรื่องนี้และจะจัดให้มีคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนเรื่องนี้ได้อย่างจริงจัง

นโยบายที่ 7 : การส่งเสริมบทบาทและใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

7.3 พัฒนาแรงงานของภาคอุตสาหกรรมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งแรงงานวิชาชีพ แรงงานมีทักษะ และแรงงานไม่มีทักษะ โดยการเร่งรัดและขยายผลการใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพให้เกิดผลในทางปฏิบัติโดยคำนึงถึงความเป็นเอกภาพกับระบบมาตรฐาน ฝีมือแรงงานและมาตรฐานวิชาชีพใน 8 กลุ่มที่มีข้อตกลงการเปิดเสรีในอาเซียนควบคู่ไปกับการวางแผนด้านการผลิตให้เพียงพอ การยกระดับฝีมือแรงงานในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ และอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น การส่งเสริมการพัฒนาระบบการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน เพื่อใช้ในการประเมินค่าจ้างแรงงาน

7.4 เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ภายในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน โดยเร่งขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาค กลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ (GMS) แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) แผนความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) แผนความร่วมมือแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาวิชาการและเศรษฐกิจ (BIMSTEC) และแผนแม่บทความเชื่อมโยงในอาเซียนซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้ความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ในอาเซียนสัมฤทธิ์ผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

7.6 พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเริ่มจากการพัฒนาด้านการค้าชายแดนและโครงข่ายการคมนาคมขนส่งบริเวณประตูการค้าหลักของประเทศเพื่อรองรับการเชื่อมโยงกระบวนการผลิตและการลงทุนข้ามแดนโดยปรับปรุงโครงข่ายระบบถนนพัฒนาระบบ National Single Window (NSW) และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าและการขนส่งสินค้าข้ามแดนอย่างต่อเนื่องโดยในระยะแรกให้ความสำคัญกับด่านชายแดนที่สำคัญ 6 ด่าน ได้แก่ ปาดังเบซาร์ สะเดา อรัญประเทศ แม่สอด บ้านคลองลึกและบ้านคลองใหญ่ซึ่งจะทำให้ระบบขนส่งและโลจิสติกส์สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพและรองรับปริมาณการเดินทางและการขนส่งที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

นโยบายที่ 8 : การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม

8.1 สนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายให้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1 ของรายได้ประชาชาติและมีสัดส่วนรัฐต่อเอกชน 30 : 70 ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขัน และมีความก้าวหน้าทัดเทียมกับประเทศอื่นที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกัน และจัดระบบบริหารงาน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมให้มีเอกภาพและประสิทธิภาพ โดยให้ความเชื่อมโยง กับภาคเอกชน

8.2 เร่งเสริมสร้างสังคมนวัตกรรม โดยส่งเสริมระบบการเรียนการสอน ที่เชื่อมโยงระหว่างวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ การผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน การเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้กับการทำงาน การให้บุคลากรด้านการวิจัยของภาครัฐสามารถไปทำงานในภาคเอกชน และการให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม มีช่องทางได้เทคโนโลยีโดยความร่วมมือจากหน่วยงานและสถานศึกษาภาครัฐ

8.3 ปฏิรูประบบการให้สิ่งจูงใจระเบียบและกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานวิจัยและพัฒนา ไปต่อยอดหรือใช้ประโยชน์ รวมทั้งส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาการวิจัยและพัฒนาในระดับภาคหรือกลุ่มจังหวัดเพื่อให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่นผลักดันงานวิจัยและพัฒนาไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ โดยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยหน่วยงานวิจัยของรัฐและภาคเอกชน

8.5 ปรับปรุงและจัดเตรียมให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการวิจัยและพัฒนาและด้านนวัตกรรม ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาที่สำคัญในการต่อยอดสู่การใช้เชิงพาณิชย์ของภาคอุตสาหกรรมให้มีความพร้อมทันสมัยและกระจายในพื้นที่ต่างๆ เช่นการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการตั้งศูนย์วิเคราะห์ห้องปฏิบัติการสถาบันและศูนย์วิจัย เป็นต้น

นโยบายที่ 9 : การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรและการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ในปัจจุบันมีการบุกรุกที่ดินของรัฐและตัดไม้ทำลายป่ามากขึ้นทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพที่เคยอุดมสมบูรณ์ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า พันธุ์พืช และแร่ธาตุถูกทำลายหรือนำไปใช้ประโยชน์ทางพาณิชย์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นอันมากทั้งปัญหาภาวะมลพิษโดยเฉพาะขยะประเภทต่างๆ ก็รุนแรงยิ่งขึ้นรัฐบาลจึงมีนโยบายจะรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติโดยสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ดังนี้

9.5 เร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ขยะ และน้ำเสียที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ประชาชนโดยให้ความสำคัญในการเร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะเป็นลำดับแรกส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุดเร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้าง

สะสมในสถานที่กำจัดขยะในพื้นที่วิกฤติซึ่งจะใช้ที่ดินของรัฐเป็นหลักในพื้นที่ใดที่สามารถจัดการขยะมูลฝอยโดยการแปรรูปเป็นพลังงานก็จะสนับสนุนให้ดำเนินการส่วนขยะอุตสาหกรรมนั้นจะวางระเบียบมาตรการการบริหารจัดการเป็นพิเศษโดยกำหนดให้ทั้งในบ่อขยะอุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นอย่างถูกต้องตามมาตรฐานและให้แยกเป็นสัดส่วนจากบ่อขยะชุมชน สำหรับขยะของเสียอันตราย ขยะอิเล็กทรอนิกส์และขยะติดเชื้อจะพัฒนาระบบกำกับติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการลักลอบทิ้งรวมทั้งจัดการสารเคมีโดยลดความเสี่ยงและอันตรายที่เกิดจากการรั่วไหลและการเกิดอุบัติเหตุให้ความสำคัญในการจัดการอย่างครบวงจรและใช้มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด

นโยบายที่ 10 : การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในภาครัฐ

10.5 ใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในการรักษาคำสัตย์ของความเป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต ควบคุมการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับอย่างเคร่งครัด ยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่ไม่จำเป็น สร้างภาระแก่ประชาชนเกินควรหรือเปิดช่องโอกาสการทุจริต เช่น ระเบียบการจัดซื้อ จัดจ้าง การอนุญาต อนุมัติ และการขอรับบริการจากรัฐ ซึ่งมีขั้นตอนยืดเยื้อ ใช้เวลานาน ค่าธรรมเนียม และเสียค่าใช้จ่ายทั้งของภาครัฐและประชาชน

2. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579)

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้ดำเนินการยกร่างตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีกำหนด เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ 20 ปีต่อจากนี้ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์และเป้าหมายของชาติที่คนไทยทุกคนต้องการบรรลุร่วมกัน รวมทั้งนโยบายแห่งชาติและมาตรการเฉพาะซึ่งเป็นแนวทาง ทิศทาง และวิธีการที่ทุกองค์กรและคนไทยทุกคนต้องมุ่งดำเนินการไปพร้อมกันอย่างประสานสอดคล้อง เพื่อให้บรรลุซึ่งสิ่งที่คนไทยทุกคนต้องการ คือ ประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในทุกสาขาของกำลังอำนาจแห่งชาติ อันได้แก่ การเมืองภายในประเทศ การเมืองต่างประเทศ เศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี การพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ความมั่นคง

- **การมีความมั่นคงปลอดภัย** จากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง

- **ประเทศ** มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน ระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล

- **สังคม** มีความปรองดองและความสามัคคี สามารถนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชน มีความเข้มแข็งครอบครัว มีความอบอุ่น

- **ประชาชน** มีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- **ฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม** มีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ
ความมั่งคั่ง
- **ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง** ยกเว้นประเทศในกลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น
- **เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง** สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ สร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ มีบทบาทสำคัญในระดับภูมิภาคและระดับโลก เกิดสายสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างมีพลัง
- **ความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่อง** ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ความยั่งยืน
- **การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง** ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม จนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศน์
- **การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** และสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลกซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม
- **มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน** ให้มีความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อการพัฒนาในทุกระดับอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน
- **ประชาชนทุกภาคส่วนในสังคม** ยึดถือและปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ 6 ด้าน ได้แก่
  1. **ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง** มีเป้าหมายทั้งในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศและช่วยลดและป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลกที่มีต่อประเทศไทย กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ
    - 1.1 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลัก และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข
    - 1.6 การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐาน ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
    - 1.7 การปรับกระบวนการทำงานของกลไก ที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวนอนมากขึ้น
  2. **ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน** เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งจำเป็นต้องยกระดับผลิตภาพการผลิตและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในสาขาอุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็น ผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคต ทั้งนี้ภายใต้กรอบการปฏิรูปและพัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้าน อันได้แก่ โครงสร้าง

พื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ นวัตกรรม การพัฒนาทุนมนุษย์ และการบริหารจัดการ ทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

2.1 การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่น การส่งเสริมการค้าและการลงทุนที่อยู่บนการแข่งขันที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อให้ได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค และเป็นการยกระดับไปสู่ส่วนบน ของห่วงโซ่มูลค่ามากขึ้น

2.2 การพัฒนาภาคการผลิตและบริการบนฐาน ของการพัฒนานวัตกรรมและมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการใช้ดิจิทัลและการค้าที่เข้มข้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายกิจกรรมการผลิตและบริการ โดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับโลกและในระดับภูมิภาคในอุตสาหกรรมหลายสาขา และในภาคบริการที่หลากหลายตามรูปแบบการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไป รวมทั้งเป็นแหล่งอาหารคุณภาพ สะอาด และปลอดภัยของโลก

2.3 การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สู่สากล และพัฒนา วิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร

2.4 การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลาง ความเจริญ จัดระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม มีการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง และโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจที่ สอดคล้องกับศักยภาพ

2.5 การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่ง ด้านพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการวิจัยและพัฒนา

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศ มีความพร้อมทางกาย ใจ สติปัญญา ความเป็นสากล มีทักษะการคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรมจริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทย มีครอบครัวที่มั่นคง กรอบแนวทางที่ ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

3.1 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้ สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

3.2 การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการ เรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง

3.3 การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์

3.4 การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพที่ดี

3.5 การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย เสริมสร้างบทบาทของสถาบันครอบครัวในการ บ่มเพาะจิตใจให้เข้มแข็ง

4. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม เพื่อเร่งกระจายโอกาสการพัฒนาและสร้างความมั่นคงให้ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำไปสู่สังคมที่เสมอภาคและเป็นธรรม กรอบแนวทางที่ ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

4.1 การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

4.3 การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่ เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย

4.4 การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชน

5. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเร่งอนุรักษ์ พื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และมีความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมีความสามารถในการ

ป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติ และพัฒนามุ่งสู่การเป็นสังคมสีเขียว กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

5.1 การจัดระบบอนุรักษ์ พืชน้ำและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

5.5 การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้ พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

6. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม กับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล กระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีธรรมาภิบาล กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

6.1 การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของ หน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม

6.2 การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ

6.3 การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

6.4 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

6.5 การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล

3. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 – 2564

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเป็นนโยบายระดับชาติ กำหนดขึ้นเพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการด้านความมั่นคงของภาครัฐในระยะ 7 ปี โดยได้ประเมินสถานะแวดล้อมทางภูมิรัฐศาสตร์ สถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงของบริบทความมั่นคง นำไปสู่การกำหนดทิศทางหลักในการดำเนินการเพื่อรักษาผลประโยชน์และความมั่นคงของประเทศ ทั้งนี้ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติฉบับใหม่ได้กำหนดลำดับความสำคัญโดยพิจารณาความเสี่ยงและผลกระทบต่อความมั่นคงที่เป็นแก่นหลักของชาติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความอยู่รอดปลอดภัยของชาติและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในด้านต่างๆ และภูมิคุ้มกันของชาติในภาพรวมเป็น “เกณฑ์สำคัญ” โดยกำหนดความสำคัญเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่ 1 นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงที่เป็นแก่นหลักของชาติ และส่วนที่ 2 นโยบายความมั่นคงแห่งชาติทั่วไปซึ่งการจัดสรรทรัพยากรจะให้น้ำหนักต่อนโยบายเสริมสร้างความมั่นคงที่เป็นแก่นหลักของชาติเป็นลำดับสำคัญในระดับต้น แต่ทั้งนี้ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติทั้งสองส่วนต้องได้รับการขับเคลื่อนไปพร้อมกัน เพื่อให้เกิดภาพแห่งความสำเร็จโดยรวมและสามารถรักษาผลประโยชน์แห่งชาติได้อย่างครบถ้วน ทั้งเสถียรภาพ ความเป็นปึกแผ่นของประเทศ และการมีจุดยืนที่ชัดเจนเหมาะสม ซึ่งจะทำให้ประเทศมีเกียรติ และศักดิ์ศรี ในประชาคมโลกกรอบความคิดหลักในการกำหนดนโยบาย ได้คำนึงถึงค่านิยมหลักของชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่คนในชาติจะต้องยึดถือและพึงรักษาไว้ร่วมกัน และผลประโยชน์แห่งชาติซึ่งเป็นความมุ่งประสงค์ของชาติ ที่จะทำให้ค่านิยมหลักของชาติดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงต่อเนื่อง ค่านิยมหลักของชาติ ได้แก่ 1) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อันเป็นสถาบันหลักของชาติ 2) เชื้อมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 3) มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม มีเหตุมีผล เคารพสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ และหลักนิติธรรม 4) เห็นคุณค่าในคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของสังคมไทย 5) เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิด ความเชื่อ อัตลักษณ์และวัฒนธรรม บนพื้นฐานของการยึดมั่นในความเป็นพหุสังคม 6) อยู่ร่วมกับประชาคมโลกอย่างสันติ ด้วยมิตรภาพอันดี

ผลประโยชน์แห่งชาติ ได้แก่ 1) การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ 2) การดำรงอยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ 3) การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ 4) การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุข เป็นปึกแผ่น มั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคม และการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ 5) ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรม และความอยู่ดีมี

สุขของประชาชน 6) ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร
7) ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ
8) การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก
อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

วิสัยทัศน์ “ชาติมีเสถียรภาพและเป็นปึกแผ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต ประเทศมีการพัฒนา
อย่างต่อเนื่องปลอดภัยจากภัยคุกคามข้ามพรมแดน พร้อมเผชิญวิกฤติการณ์ มีบทบาทเชิงรุกในประชาคมอาเซียน
และดำเนินความสัมพันธ์กับนานาประเทศอย่างมีดุลยภาพ”

วัตถุประสงค์ 1) เพื่อส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข 2) เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกของคนในชาติให้มีความจงรักภักดี และธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ
ศาสนาพระมหากษัตริย์ 3) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างความปรองดอง ความเป็นธรรมและความสมานฉันท์
ในชาติเพื่อลดการเผชิญหน้า และการใช้ความรุนแรงในทุกรูปแบบ 4) เพื่อให้จังหวัดชายแดนภาคใต้
มีความปลอดภัย ปราศจากเงื่อนไขของการใช้ความรุนแรง 5) เพื่อพัฒนาศักยภาพของภาครัฐ และส่งเสริมบทบาท
และความเข้มแข็งของทุกภาคส่วนในการรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่กระทบกับความมั่นคง
6) เพื่อให้การจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม พลังงาน และอาหาร มีความมั่นคง ความยั่งยืน
และมีความสมดุลกับการขยายตัวของการพัฒนาประเทศ รวมถึงลดความเสี่ยงจากผลกระทบของกระแสโลกาภิวัตน์
7) เพื่อพัฒนาศักยภาพการเตรียมความพร้อมของชาติในการเผชิญกับภาวะสงครามและวิกฤติการณ์ความมั่นคง
อย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ 8) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพในการป้องกันประเทศ สนับสนุนภารกิจ
ที่ไม่ใช่การสงคราม และสามารถนึกกำลังของกองทัพกับทุกภาคส่วนในการเผชิญกับภัยคุกคามด้านการป้องกัน
ประเทศในทุกรูปแบบ 9) เพื่อส่งเสริมสภาวะแวดล้อมที่สร้างสรรค์และสันติในการอยู่ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน
กลุ่มประเทศอาเซียน ประชาคมโลก บนพื้นฐานของการรักษาผลประโยชน์ และการดำรงเกียรติภูมิของชาติ

นโยบายความมั่นคง ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 นโยบายสำคัญเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงที่เป็นแก่นหลักของประเทศ 3 นโยบาย คือ
1) เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข 2) สร้างความเป็นธรรม ความปรองดอง และความสมานฉันท์ในชาติ และ 3) ป้องกันและแก้ไขการก่อ
ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ส่วนที่ 2 นโยบายความมั่นคงแห่งชาติทั่วไป 13 นโยบาย คือ (1) จัดระบบบริหารจัดการชายแดน
เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาข้ามพรมแดน (2) สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ
(3) ปกป้องรักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล (4) จัดระบบ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง
(5) เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายใน (6) เสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต
คอร์รัปชัน (7) เสริมสร้างความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์ (8) รักษาความมั่นคงของฐาน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (9) เสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร (10) พัฒนาระบบ
การเตรียมพร้อมแห่งชาติเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ (11) เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกัน
ประเทศ (12) พัฒนาระบบงานข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ และ (13) เสริมสร้างดุลยภาพในการดำเนิน
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

4. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564)

กรอบวิสัยทัศน์

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) สำหรับใช้เป็นแผนพัฒนาประเทศไทยในระยะ 5 ปี ซึ่งเป็นการแปลงยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมและวางรากฐานในการยกระดับประเทศไทยให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ได้กำหนดสาระสำคัญไว้ ดังนี้

วิสัยทัศน์ : ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ (Country Strategic Positioning) เป็นการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ สศช. ได้จัดทำขึ้น ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้าน การขนส่งและโลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายการพัฒนาในมิติหลัก ๆ ประกอบด้วย 6 เป้าหมาย ดังนี้

1. คนไทยที่มีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์
2. การลดความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และความยากจน
3. ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้
4. ทูทางธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงอาหาร พลังงาน และน้ำ
5. มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย สังคมปลอดภัย สามัคคี สร้างภาพลักษณ์ดี และเพิ่มความเชื่อมั่นของนานาชาติต่อประเทศไทย
6. มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย โปร่งใส ตรวจสอบได้ กระจายอำนาจ และมีส่วนร่วมจากประชาชน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ประกอบด้วย 10 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความ สมบูรณ์ เริ่มตั้งแต่กลุ่มเด็กปฐมวัยที่ต้องพัฒนาให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้ และทักษะชีวิต เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ควบคู่กับการพัฒนาคนไทยในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี มีสุขภาพที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม มีทักษะความรู้ และความสามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงรอบตัวที่รวดเร็วบนพื้นฐานของการมีสถาบันทางสังคมที่เข้มแข็งทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันชุมชน และภาคเอกชนที่ร่วมกันพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีคุณภาพสูง อีกทั้งยังเป็นทุนทางสังคมสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อปรับเปลี่ยนให้คนในสังคมไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

2.1 เป้าหมายการพัฒนา

- 2.1.2 คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น

2.1.3 คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

2.1.5 สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันทางศาสนา ชุมชน สื่อมวลชน และภาคเอกชน

2.2 ตัวชี้วัด

เป้าหมาย 1 คนไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม
ตัวชี้วัด 1.1 ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรม จริยธรรมเพิ่มขึ้น

เป้าหมาย 2 คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น
ตัวชี้วัด 2.1 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ
ตัวชี้วัด 1 เด็กมีพัฒนาการสมวัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 90
ตัวชี้วัด 2.2 เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นมีสติปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้น
ตัวชี้วัด 2 คะแนน IQ เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
ตัวชี้วัด 3 เด็กร้อยละ 70 มีคะแนน EQ ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
ตัวชี้วัด 2.3 วัยแรงงานมีความรู้และทักษะเป็นไปตามความต้องการของตลาดงาน และมีทักษะทาง การเงินเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัด 4 ผู้เรียนในระบบทวิภาคีเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 30 ต่อปี

เป้าหมาย 3 คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล และมีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัด 3.1 ผลคะแนนสอบ PISA ในแต่ละวิชาไม่ต่ำกว่า 500
ตัวชี้วัด 3.2 การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการอ่านหาความรู้เพิ่มขึ้น
ตัวชี้วัด 3.3 การอ่านของคนไทยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 85
ตัวชี้วัด 3.4 แรงงานที่ขอเทียบโอนประสบการณ์และความรู้เพื่อขอรับวุฒิ ปวช. และ ปวส. เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 20 ต่อปี

เป้าหมายที่ 5 สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันทางศาสนา ชุมชน สื่อมวลชน และ ภาคเอกชน

ตัวชี้วัด 5.2 ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป มีการปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนาเพิ่มขึ้น
ตัวชี้วัด 5.3 ธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์

3.1.1 ส่งเสริมการเลี้ยงดูในครอบครัวที่เน้นการฝึกเด็กให้รู้จักการพึ่งพาตัวเอง มีความซื่อสัตย์ มีวินัย มีจริยธรรม คุณธรรม มีความรับผิดชอบ ในรูปแบบของกิจกรรมที่เป็นกิจวัตรประจำวัน และให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กสามารถเรียนรู้และยึดถือเป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิต

3.1.2 ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบวินัย จิตสาธารณะ รวมทั้งเร่งสร้างสภาพแวดล้อมภายในและโดยรอบสถานศึกษาให้ปลอดจากอบายมุขอย่างจริงจัง

3.1.6 ผลักดันให้มีการนำวัฒนธรรมการทำงานที่พึงประสงค์ไปใช้ปฏิบัติจนให้เป็นคุณลักษณะที่สำคัญของคนในสังคมไทย อาทิ การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย การทำงานเป็นทีม การเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง การทำงานอย่างกระตือรือร้น

3.2 พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะความรู้และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า

3.2.1 ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาทักษะทางสมองและทักษะทางสังคมที่เหมาะสม

1) ให้ความรู้แก่พ่อแม่หรือผู้ดูแลเด็กในเรื่องการมีโภชนาการที่เหมาะสม วิธีการเลี้ยงดูเด็กที่จะกระตุ้นพัฒนาการเด็กในช่วง 0-3 ปีแรก รวมทั้งสนับสนุนให้แม่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างน้อย 6 เดือน

2) กำหนดมาตรการสร้างสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงานให้พ่อแม่สามารถเลี้ยงดูบุตรได้ด้วยตนเอง ทั้งการจูงใจให้สถานประกอบการจัดให้มีการจ้างงานที่ยืดหยุ่น รณรงค์ให้ผู้ชาย ตรีชนก และมีส่วนร่วมในการทำหน้าที่ในบ้านและดูแลบุตรมากขึ้น

3) พัฒนาหลักสูตรการสอนที่อิงผลงานวิจัยทางวิชาการ และปรับปรุงสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่เน้นการพัฒนาทักษะสำคัญด้านต่างๆ อาทิ ทักษะทางสมอง ทักษะด้านความคิดความจำ ทักษะการควบคุมอารมณ์ ทักษะการวางแผนและการจัดระบบ ทักษะการรู้จักประเมินตนเอง ควบคู่กับการยกระดับบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความพร้อมทั้งทักษะ ความรู้ จริยธรรม และความเป็นมืออาชีพ

3.2.2 พัฒนาเด็กวัยเรียนและวัยรุ่นให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการทำงานและการใช้ชีวิตที่พร้อมเข้าสู่ตลาดงาน

1) ปรับกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เด็กมีการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงสอดคล้องกับพัฒนาการของสมองแต่ละช่วงวัย และเน้นพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ด้านวิศวกรรมศาสตร์ ด้านคณิตศาสตร์ ด้านศิลปะ และด้านภาษาต่างประเทศ

2) สนับสนุนให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อาทิ การอ่าน การบำเพ็ญประโยชน์ทางสังคม การดูแลสุขภาพ การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การวางแผนชีวิต

3) สร้างแรงจูงใจให้เด็กเข้าสู่การศึกษาในระบบทวิภาคีและสหกิจศึกษาที่มุ่งการฝึกทักษะอาชีพให้พร้อมเข้าสู่ตลาดงาน

3.2.3 ส่งเสริมแรงงานให้มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพที่เป็นไปตามความต้องการของตลาดงาน

3) จัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลและให้คำปรึกษาในการเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ และอาชีพอิสระทั้งการจัดการแหล่งเงินทุนและการตลาดที่เหมาะสม และให้สถาบันการศึกษาจัดทำหลักสูตรระยะสั้นพัฒนาทักษะพื้นฐานและทักษะที่จำเป็นสำหรับแรงงานกลุ่มนี้

3.2.4 พัฒนาศักยภาพของกลุ่มผู้สูงอายุวัยต้นให้สามารถเข้าสู่ตลาดงานเพิ่มขึ้น

1) จัดทำหลักสูตรพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับวัย สมรรถนะทางกาย ลักษณะงาน และส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในการทำงานร่วมกันระหว่างรุ่น

3.3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.3.1 ปรับระบบบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีขนาดและจำนวนผู้เรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานให้มีการจัดทรัพยากรร่วมกันให้มีขนาดและจำนวนที่เหมาะสมตามความจำเป็นของพื้นที่ และโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนวัยเด็กลดลงอย่างต่อเนื่อง

3.3.2 ปรับหลักสูตรการผลิตครูที่เน้นสมรรถนะ มีจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นผู้แนะนำ และสามารถกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน สร้างมาตรการจูงใจให้ผู้มีศักยภาพสูงเข้ามาเป็นครูปรับระบบประเมิน วิทยฐานะทางวิชาชีพให้เชื่อมโยงกับพัฒนาการของผู้เรียน และสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการเรียน การสอนที่เป็นการพัฒนาสมรรถนะของครูอย่างต่อเนื่อง

3.3.3 ส่งเสริมมาตรการสร้างแรงจูงใจให้สถานประกอบการขนาดกลางที่มีศักยภาพ เข้าร่วม ระบบทวิภาคีหรือสหกิจศึกษา สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการ ครูฝึกหรือครูพี่เลี้ยงให้ร่วมวางแผนการ จัดการเรียนการสอน การฝึกปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลผู้เรียน

3.3.4 ขยายความร่วมมือระหว่างสถาบันอาชีวศึกษา สถาบันอุดมศึกษา ภาคเอกชน และผู้เชี่ยวชาญทั้งในและต่างประเทศ พัฒนาสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านสู่ความเป็นเลิศ รวมทั้งขยาย การจัดทำและการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะให้มากขึ้น

3.3.5 จัดทำสื่อการเรียนรู้ที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสามารถใช้งานผ่านระบบอุปกรณ์ สื่อสารเคลื่อนที่ให้คนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก ทัวถึง ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ และใช้มาตรการ ทางภาษีจูงใจให้ภาคเอกชนผลิตหนังสือ สื่อการอ่านและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและราคาถูก

3.3.6 ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต อาทิ พิพิธภัณฑ์ ห้องสมุด โบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ โรงเรียนผู้สูงอายุ รวมทั้งส่งเสริมให้มีระบบการจัดการ ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.7 ผลักดันให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง

3.7.2 ส่งเสริมสถาบันการศึกษาให้เป็นแหล่งบริการความรู้ทางวิชาการที่ทุกคนสามารถ เข้าถึงได้ รวมทั้งสนับสนุนให้มีการทำวิจัยร่วมกับชุมชนในการแก้ปัญหาและตอบโจทย์การพัฒนาในพื้นที่

4. แผนงาน โครงการสำคัญ

4.1 แผนงานการลงทุนพัฒนาเพิ่มศักยภาพเด็กปฐมวัย

4.2 แผนงานการสร้างความรู้ดีมีสุขและความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว

4.3 แผนงานการลดพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพอย่างเป็นองค์รวม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ให้ความสำคัญกับการดำเนินการยกระดับคุณภาพบริการทางสังคมให้ทั่วถึงโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษาและ สาธารณสุข รวมทั้งการปิดช่องว่างการคุ้มครองทางสังคมในประเทศไทยซึ่งเป็นการดำเนินงานต่อเนื่องจากที่ได้ ขับเคลื่อน และผลักดันในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และมุ่งเน้นมากขึ้นในเรื่องการเพิ่มทักษะแรงงานและการใช้นโยบาย แรงงานที่สนับสนุนการเพิ่มผลิตภาพแรงงานและเสริมสร้างรายได้สูงขึ้น และการสร้างโอกาส ทางเศรษฐกิจ และสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนในเรื่องการสร้างอาชีพ รายได้ และให้ความช่วยเหลือ ที่เชื่อมโยง การเพิ่มผลิตภาพสำหรับประชากรกลุ่มร้อยละ 40 รายได้ต่ำสุด ผู้ด้อยโอกาสสตรี และผู้สูงอายุ อาทิ การสนับสนุน ธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจเพื่อสังคม การพัฒนาองค์กรการเงิน ฐานรากและการเข้าถึงเงินทุนเพื่อสร้างอาชีพ และการสนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตคุณภาพดีที่ราคาเป็นธรรม เป็นต้น และในขณะเดียวกันก็ต้องเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งบประมาณเชิงพื้นที่และบูรณาการเพื่อการลด ความเหลื่อมล้ำ

1. วัตถุประสงค์

1.2 เพื่อให้คนไทยทุกคนเข้าถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึง

2. เป้าหมาย

2.1 เป้าหมายที่ 2 เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมของภาครัฐ

2.2 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด 2.1 อัตราการเข้าเรียนสุทธิ (ที่ปรับปรุง) ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่ากับร้อยละ 90 โดยไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มนักเรียน/นักศึกษาที่ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมและระหว่างพื้นที่

ตัวชี้วัด 2.2 สัดส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทุกระดับขั้นผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 มีจำนวนเพิ่มขึ้น และความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ระหว่างพื้นที่ และภูมิภาคลดลง

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 การเพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุดให้สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐ และมีอาชีพ ทั้งในด้านการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น การได้รับขยายการคุ้มครองทางสังคม (Social Protection) และสวัสดิการ (Welfare) ที่เหมาะสมอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และการพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อประกอบอาชีพและยกระดับรายได้โดย

3.1.1 ขยายโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยไม่ถูกจำกัดศักยภาพจากสภาพครอบครัว พื้นที่ และสภาพร่างกาย การดูแลนักเรียนยากจนที่อาศัยในพื้นที่ห่างไกลที่ครอบคลุมตั้งแต่การสร้างรายได้ของครัวเรือน การสนับสนุนค่าเดินทางไปยังสถานศึกษา การให้ทุนการศึกษาต่อระดับสูง เพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนออกจากโรงเรียน กลางคัน รวมถึงสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในพื้นที่ห่างไกล

3.2 การกระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ ครอบคลุมและทั่วถึง

3.2.1 ส่งเสริมให้มีการกระจายการบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพให้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้นระหว่างพื้นที่ โดย

1) กำหนดมาตรการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรครูมีการกระจายตัวอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งมาตรการที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน อาทิ สวัสดิการบ้านพักครู เส้นทาง ความก้าวหน้าทางอาชีพที่ชัดเจน เพิ่มโอกาสในการพัฒนาครู

2) สร้างระบบความรับผิดชอบ (Accountability) ของการจัดการศึกษา โดยนำผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามาประกอบการประเมินผลครูและโรงเรียน

3) ขยายการจัดการศึกษาทางไกลโดยใช้โครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลและขาดแคลนครูผู้สอน

3.2.4 ส่งเสริมให้ประชากรกลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มเด็ก-เยาวชน สตรี ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสทางสังคม สามารถเข้าถึงบริการของรัฐ และโอกาสทางสังคมได้อย่างเท่าเทียม พร้อมทั้ง ส่งเสริมบทบาทของกลุ่มข้างต้นในระดับการบริหารและการตัดสินใจทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศ

3.3 การเสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานรากตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีสิทธิในการจัดการทุน ที่ดิน และทรัพยากรภายในชุมชน

3.3.2 ส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย และการถ่ายทอดองค์ความรู้ในชุมชนเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในพื้นที่และการต่อยอดองค์ความรู้ไปสู่เชิงพาณิชย์ รวมทั้งส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างการจัดการความรู้ในชุมชน

3.3.3 พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการระดับชุมชน การสนับสนุนศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน การส่งเสริมการเชื่อมต่อระหว่างเครือข่ายอุตสาหกรรม (Cluster) ในพื้นที่กับเศรษฐกิจชุมชน การสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาในการร่วมกันพัฒนาความรู้ในเชิงทฤษฎีและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติเพื่อสร้างศักยภาพให้กับชุมชนในการประกอบ ธุรกิจ การสนับสนุนการประกอบธุรกิจแบบวิสาหกิจเพื่อสังคม รวมถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในชุมชนที่มีแหล่งท่องเที่ยว

4. แผนงาน โครงการสำคัญ

4.1 โครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาในพื้นที่ห่างไกลอย่างครอบคลุม

4.1.1 โครงการ Free Wifi เพื่อการศึกษาทั่วประเทศ

4.1.2 โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อติดตามเด็ก

4.2 โครงการบริหารจัดการงบประมาณด้านการศึกษาแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน เน้นการพัฒนาและใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นก้าวหน้าที่เข้มข้นมากขึ้น การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล การพัฒนาและยกระดับคุณภาพของกำลังคน และความคิดสร้างสรรค์ในการขยายฐานเศรษฐกิจและฐานรายได้ใหม่ควบคู่กับการเพิ่มผลิตภาพของฐานการผลิตและบริการเดิมรวมทั้งการต่อยอดการผลิตและบริการเดิมโดยใช้ดิจิทัลและเทคโนโลยีอัจฉริยะ นอกจากนี้ จะให้ความสำคัญกับการใช้ศักยภาพของทรัพยากรชีวภาพ การส่งเสริมการเชื่อมโยงตลอดห่วงโซ่มูลค่าอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่และการพัฒนาตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ การผสมผสานภาคบริการเข้ากับการค้าและการเตรียมความพร้อมของภาคบริการให้สามารถรองรับการแข่งขันที่เสรีขึ้น การเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรวมทั้งการสร้างสังคมผู้ประกอบการที่ผลิตได้ขายเป็น โดยพิจารณาการเปลี่ยนแปลงความต้องการของผู้บริโภคอย่างรวดเร็วและมาตรฐานสากลของสินค้าและบริการที่สูงขึ้นรวมถึงมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งพัฒนาระบบและกลไก ตลอดจนการพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อกระจายโอกาสเศรษฐกิจให้คนในชุมชนและ ท้องถิ่นและแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ

1. วัตถุประสงค์

1.2 สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจรายสาขา

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

2.2 การสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจรายสาขา

เป้าหมายที่ 1 เศรษฐกิจรายสาขาเติบโตอย่างเข้มแข็งและเป็นฐานในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

ตัวชี้วัดที่ 1.1 อัตราการขยายตัวของภาคเกษตรอุตสาหกรรม และบริการ (นอกเหนือจากบริการภาครัฐ) ขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3 4 5 และ 6 ต่อปี ตามลำดับ

3. แนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ

3.2 การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ

3.2.2 ภาคอุตสาหกรรม

1) พัฒนาต่อยอดความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพปัจจุบันเพื่อยกระดับไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง

1.1) ยกระดับศักยภาพของอุตสาหกรรมที่เป็นฐานรายได้สำคัญของ ประเทศในปัจจุบันให้มีการใช้เทคโนโลยีขั้นก้าวหน้าเพื่อผลิตสินค้าที่รองรับความต้องการที่หลากหลาย ของผู้บริโภค โดยการ

ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมปรับกระบวนการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ด้วยการมุ่งเน้นที่การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในภาคอุตสาหกรรมให้มีทักษะขั้นก้าวหน้าเพื่อต่อยอดฐานองค์ความรู้เทคโนโลยีเดิมไปสู่การใช้และพัฒนา เทคโนโลยีขั้นสูง การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยใช้ระบบอัตโนมัติในกระบวนการ ผลิตมากขึ้น และสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าที่สูงขึ้นโดยการวิจัยและพัฒนา การใช้นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์และพื้นฐานทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย รวมทั้งการส่งเสริมการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด ระหว่างสถาบันการศึกษา และภาคอุตสาหกรรมทั้งด้านการพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมและเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่จะเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม โดยผ่านระบบการศึกษาทวิภาคีและสหกิจศึกษา หรือระบบอื่นที่เหมาะสม และด้านการวิจัยและพัฒนาในสาขาเทคโนโลยีขั้นก้าวหน้าที่เหมาะสมกับแต่ละอุตสาหกรรมและ สามารถต่อยอดเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ ในปัจจุบันได้

1.2) สร้างระบบกลไกและเครือข่ายที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพในการ เชื่อมโยงความร่วมมือของภาคธุรกิจในลักษณะคลัสเตอร์ตลอดห่วงโซ่มูลค่าตั้งแต่ภาคเกษตร อุตสาหกรรมและบริการ อาทิ มาตรการจูงใจสถานประกอบการให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ พัฒนาบุคลากร/แรงงาน และทำการวิจัยและพัฒนา ร่วมกัน โดยสนับสนุนให้สถาบันการศึกษา/สถาบันวิจัยและพัฒนา มีบทบาทเป็นกลไก หลักในการเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างธุรกิจหรือสถานประกอบการต่างๆ ที่รวมตัวกันเป็นคลัสเตอร์ รวมทั้ง การสร้างกลไก และระบบมาตรฐานที่มีการตรวจสอบย้อนกลับที่มีประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมให้เกิดการจัดการวัตถุดิบต้นน้ำ ภาคเกษตรจนถึงบริการขนส่งและกระจายสินค้าปลายน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นอุปสงค์หรือความต้องการของตลาดเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันการสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่การผลิต

2) วางรากฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมสำหรับอนาคต

2.1) วางแผนและพัฒนากำลังคนรองรับอุตสาหกรรมอนาคต โดยต้องมีการกำหนดและขับเคลื่อนแผนการพัฒนากำลังคนเพื่อป้อนเข้าสู่อุตสาหกรรมอนาคตเป้าหมายทั้งระยะเร่งรัด และระยะยาวอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยต้องประสานการทำงานร่วมกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และสถาบันวิจัยต่างๆ เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถตอบสนองต่อการผลิตของอุตสาหกรรมอนาคตอย่างทันทั่วถึง โดยในระยะเร่งรัดต้องมีการกำหนดกลไกที่ชัดเจน แต่มีความยืดหยุ่นในการพัฒนาทักษะกำลังแรงงานกลุ่มที่อยู่ในอุตสาหกรรมในปัจจุบันและกลุ่มที่กำลังจะเข้าสู่อุตสาหกรรม ให้มีทักษะพื้นฐานที่สำคัญสำหรับอุตสาหกรรมอนาคต รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคเอกชนเป็นผู้ลงทุนพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมและระบบการศึกษาเร่งรัดเพื่อให้สามารถผลิตบุคลากรที่มีทักษะรองรับอุตสาหกรรมอนาคตในระยะแรกได้อย่างทันการณ์ สำหรับการวางแผนพัฒนากำลังคนในระยะต่อไป ต้องกำหนดกลุ่มกำลังคนเป้าหมาย รวมทั้งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการยกระดับความสามารถการแข่งขันของอุตสาหกรรมอนาคตที่ชัดเจนเพื่อวางระบบการพัฒนาบุคลากรสำหรับอุตสาหกรรมอนาคตที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

3.2.3 ภาคพัฒนาภาคบริการและการท่องเที่ยว

1) เสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการที่มีศักยภาพ ทั้งฐานบริการเดิมและฐานบริการใหม่เพื่อส่งเสริมให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตได้อย่างเข้มแข็ง

1.2) ยกระดับธุรกิจบริการที่มีแนวโน้มขยายตัวและมีศักยภาพในการเติบโต เช่น บริการทางการเงิน บริการสุขภาพ การจัดประชุมและนิทรรศการนานาชาติ (MICE) การศึกษานานาชาติ ธุรกิจบันเทิงและคอนเทนต์ ธุรกิจบริการดิจิทัล ธุรกิจบริการขนส่งและโลจิสติกส์ และบริการวิชาชีพ ให้ก้าวไปสู่บริการที่ทันสมัยมากขึ้นโดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีใหม่ เช่น กิจการ Cloud Service แอปพลิเคชันทางการเงิน การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น รวมทั้งสร้างความเชื่อมโยงระหว่างธุรกิจบริการที่มี ศักยภาพ

เพื่อให้เกิดการเติบโตอย่างบูรณาการและส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันบนฐานการพัฒนาเชิงธุรกิจและ กระจายผลประโยชน์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน

2) พัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ

2.1) ส่งเสริมการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวโดยดำเนินการ

(1) ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว โดยใช้ประโยชน์จากอัตลักษณ์และเอกลักษณ์แห่งความเป็นไทยที่สะท้อนวัฒนธรรมท้องถิ่นและวิถีชีวิตชุมชน อาทิ การท่องเที่ยวเชื่อมโยง OTOP ซึ่งจะเป็นการ กระจายรายได้ไปสู่ส่วนในชุมชนและท้องถิ่นทั่วประเทศอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศเพื่อให้เกิด ความสมดุลและยั่งยืนในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ตลอดจนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อให้เป็นแหล่ง ท่องเที่ยวใหม่ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพจากทั่วโลก

(2) พัฒนากลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยวตามศักยภาพของพื้นที่เชื่อมโยง กับกิจกรรมการท่องเที่ยวตามความต้องการของตลาด อาทิ การท่องเที่ยวโดยชุมชน การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวทางทะเล การท่องเที่ยวสีเขียว การท่องเที่ยวเชิงศิลปะและวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและนิทรรศการ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา และการท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิม

(3) พัฒนาความเชื่อมั่นและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของการท่องเที่ยวไทย ในสายตาโลก

(4) ดำเนินกลยุทธ์ทางการตลาดทั้งเชิงรับและเชิงรุกในตลาดเป้าหมาย ทั้งตลาดศักยภาพเดิมและตลาดใหม่ โดยมุ่งเน้นนักท่องเที่ยวคุณภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยว ที่มุ่งเน้นให้เกิดความคุ้มค่าต่อประสบการณ์มากกว่าการท่องเที่ยวที่คุ้มค่าเงิน รวมทั้งสนับสนุนให้คนไทยเดินทาง ท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้นเพื่อลดการพึ่งพิงตลาดต่างประเทศ

(5) พัฒนาทักษะฝีมือบุคลากรในภาคบริการและการท่องเที่ยว จัดฝึกอบรม ภาครัฐภาคภาษาต่างประเทศทั่วประเทศ และ

(6) พัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่าย ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ

3.2.4 การพัฒนาภาคการค้าและการลงทุน

4) ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดย

(1) สร้าง ผู้ประกอบการใหม่ที่มีจิตวิญญาณในการเป็นผู้ประกอบการที่มีทักษะ ในการทำธุรกิจ รู้จักใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิต การจัดการ การขาย และพัฒนาความเข้มแข็ง ของชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง โดยสนับสนุนการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนตามความพร้อมและศักยภาพในแต่ละพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการกำหนดหลักสูตรที่เกี่ยวกับทักษะการเป็นผู้ประกอบการทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอุดมศึกษา และสายอาชีพ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการเริ่มต้นธุรกิจ และตระหนักถึงแนวโน้มการทำธุรกิจ สีเขียว ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้และกระตุ้นการเป็นผู้ประกอบการ

(2) สร้างสังคม ผู้ประกอบการโดยสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำธุรกิจ ทั้งในเรื่องการเข้าถึงข้อมูลด้านธุรกิจและสิทธิประโยชน์ แหล่งเงินทุน นวัตกรรมสำหรับ SMEs และการนำ เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการและ การตลาด รวมทั้งกำหนดมาตรการสนับสนุนให้ SMEs มีการจดทะเบียน ธุรกิจตามกฎหมาย

(3) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเป็นคลัสเตอร์ของ SMEs ในลักษณะห่วงโซ่มูลค่า และการเชื่อมโยงกับธุรกิจขนาดใหญ่ รวมทั้งการสร้างโอกาสในการดำเนินธุรกิจในต่างประเทศ โดยการกำหนด

นโยบาย/มาตรการเพื่อจูงใจให้บริษัทขนาดใหญ่ที่มี การค้าและการลงทุนในต่างประเทศเป็นผู้สนับสนุน SMEs ให้สามารถเข้าสู่ตลาดต่างประเทศและห่วงโซ่การผลิตของโลก ตลอดจนส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนา SMEs

4. แผนงาน โครงการสำคัญ

ภาคอุตสาหกรรม

4.1. โครงการพัฒนาระบบเครื่องจักรกลอัตโนมัติในการผลิตของภาคอุตสาหกรรม

4.2 โครงการไทยแลนด์ฟู้ดวัลเลย์

ภาคพัฒนาภาคบริการและการท่องเที่ยว

4.3 แผนงานส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจบริการที่มีศักยภาพ

4.4 แผนงานพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและยกระดับผู้ประกอบการ

4.5 การพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการที่ครบวงจร (Entrepreneurship)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประเด็นท้าทายที่ต้องเร่งดำเนินการในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้แก่ การสร้างความมั่นคง ของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และยกระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชน เร่งแก้ไขปัญหาวิกฤติสิ่งแวดล้อมเพื่อลดมลพิษที่เกิดจากการผลิต และการบริโภค พัฒนาระบบบริหารจัดการที่โปร่งใสเป็นธรรม ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็นวงกว้างมากขึ้น ต้องเร่งเตรียมความพร้อมในลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ

1. วัตถุประสงค์

1.4 พัฒนาขีดความสามารถในการลดก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการรับมือกับภัยพิบัติ

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการลดก๊าซเรือนกระจกและขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

3. แนวทางการพัฒนา

3.5 สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

3.5.5 สร้างความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมของประชาชน และภาคส่วนต่าง ๆ ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับ ผลกระทบและความเสี่ยงของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เสริมสร้างศักยภาพบุคลากร และหน่วยงาน ในระดับต่าง ๆ ทั้งส่วนกลางและท้องถิ่น รวมทั้งชุมชน ให้มีความรู้ ความสามารถในการรับมือกับปัญหาการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ปล่อยคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาหลักสูตรสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ระดับปฐมวัยควบคู่กับหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียง และบรรจุไว้ในระบบการศึกษาภาคบังคับ

4. แผนงานและโครงการสำคัญ

4.1 แผนงานและโครงการตาม Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2559-2564

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน ให้ความสำคัญต่อการฟื้นฟูพื้นฐานด้านความมั่นคงที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของ

ประเทศ โดยเฉพาะการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติของผู้มีความเห็นต่างทางความคิดและอุดมการณ์บนพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และการเตรียมการรับมือกับภัยคุกคามข้ามชาติซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยยะสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะ ๒๐ ปีข้างหน้า

1. วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายใน และป้องกันปัญหาภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมายภาพรวมคือผลประโยชน์ของชาติว่าด้วยความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 1 ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ให้เป็นสถาบันหลักของประเทศ

ตัวชี้วัด 1.1 กิจกรรมเทิดพระเกียรติและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 การรักษาความมั่นคงภายใน เพื่อให้เกิดความสงบในสังคมและธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ

3.1.1 สร้างจิตสำนึกของคนในชาติให้มีความหวงแหน และธำรงรักษาสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยปลูกฝังและสร้างความตระหนักถึงความสำคัญ พร้อมทั้งกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการกระทำที่มีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อสถาบันหลักของชาติ

3.1.2 เสริมสร้างความปรองดองของคนในชาติและมีกลไกในการตรวจสอบและพัฒนาภาคการเมือง โดยปลูกฝังค่านิยมและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางความคิดและอุดมการณ์ทางการเมือง ภายใต้สิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตยและคำนึงถึงความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติอย่างแท้จริง

3.1.3 ป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยกระบวนการสันติสุข แนวทางสันติวิธี และกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ บนพื้นฐานความแตกต่างทางอัตลักษณ์และชาติพันธุ์ เพื่อขจัดความขัดแย้ง ลดความรุนแรงตามแนวทาง “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” พร้อมทั้งสร้างโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจและความเป็นธรรมทางสังคมในพื้นที่

4. แผนงานและโครงการสำคัญ

4.1 เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

4.2 ป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย เป็นช่วงเวลาสำคัญที่ต้องเร่งปฏิรูป การบริหารจัดการภาครัฐให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจัง เพื่อให้เป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาประเทศในทุกด้านให้ประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมาย ทั้งการบริหารจัดการภาครัฐให้โปร่งใส มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ ตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรม และประชาชนมีส่วนร่วม มีการกระจายอำนาจ และแบ่งภารกิจรับผิดชอบที่เหมาะสม ระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น และวางพื้นฐานเพื่อให้บรรลุตามกรอบเป้าหมายอนาคตในปี 2579

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อให้ภาครัฐมีขนาดเล็ก มีการบริหารจัดการที่ดี และได้มาตรฐานสากล

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน บทบาท ภารกิจ และคุณภาพบุคลากรภาครัฐ ให้มีความโปร่งใส ทันสมัย คล่องตัว มีขนาดที่เหมาะสม เกิดความคุ้มค่า

3.1.1 กำหนดภารกิจ ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่นให้ชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อน โดยให้ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ดำเนินภารกิจเกี่ยวกับการ กำหนดนโยบาย วางแผนระดับประเทศ กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรฐาน การอนุมัติ อนุญาต การส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย และพัฒนา การบริการวิชาการ การกำกับกำกับการดำเนินงาน และภารกิจที่มีพื้นที่ครอบคลุม หลายเขตการปกครอง โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและให้บริการสาธารณะเท่าที่จำเป็น ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการกิจ ให้บริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน เพื่อแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของ ประชาชนในพื้นที่ ตามขีดความสามารถและความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้ภาค ประชาสังคมและประชาชน ในพื้นที่เข้าร่วมเป็นผู้จัดทำบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานและตรวจสอบการใช้อำนาจ รัฐในระดับชุมชน รวมทั้งจ้างเหมาให้ภาคเอกชนเข้าร่วมเป็นผู้จัดทำบริการสาธารณะให้มากที่สุด

3.4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.4.1 เร่งทบทวนการกระจายอำนาจการถ่ายโอนภารกิจเรื่องการศึกษาและสาธารณสุข ให้ความชัดเจน มอบหมายภารกิจที่เหมาะสมตามศักยภาพของหน่วยงานท้องถิ่น และพัฒนารูปแบบ การจัดบริการสาธารณะที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนกับภาคประชาสังคม

3.5 ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

3.5.1 ปลุกฝังให้คนไทยไม่โกง โดยส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมุ่งสร้างจิตสำนึก และทัศนคติเชิงบวกผ่านกลไกครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สื่อมวลชน และเครือข่ายทางสังคม ควบคู่กับการปลุกฝัง ค่านิยมที่ถูกต้อง สร้างความตระหนักถึงภัยร้ายแรงของการทุจริตและการรู้เท่าทันการทุจริต ของสังคมไทย โดยอาศัยกลไกทางสังคมเป็นมาตรการในการลงโทษผู้กระทำผิดหรือผู้กระทำการทุจริต และประพฤติมิชอบ

4. แผนงานและโครงการสำคัญ

4.1 การสร้างกลไก “ยับยั้ง” และ “สร้างความตระหนักรู้” เพื่อป้องกันการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ มุ่งเน้นการขยาย ขีดความสามารถและพัฒนาคุณภาพการให้บริการ เพื่อบริการขยายตัวของเมืองและ พื้นที่เศรษฐกิจหลัก และส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทุกกลุ่มในสังคม สนับสนุนให้เกิดความเชื่อมโยง ในอนุภูมิภาคและในอาเซียน อย่างเป็นระบบ โดยมีโครงข่ายเชื่อมโยงภายในประเทศที่สนับสนุนการพัฒนา พื้นที่ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจต่าง ๆ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการกำกับดูแลให้สอดคล้อง กับมาตรฐานสากล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การดำเนินการสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการพื้นฐาน และการคุ้มครองผู้บริโภค การพัฒนาอุตสาหกรรม ต่อเนื่องเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ และการพัฒนาผู้ประกอบการในสาขาโลจิสติกส์ และหน่วยงานที่มีศักยภาพเพื่อไปทำธุรกิจในตลาดต่างประเทศ

1. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกิดจากลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อลดการนำเข้า จากต่างประเทศ และสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ

3. เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบขนส่ง

เป้าหมายที่ 3 การพัฒนาระบบโลจิสติกส์

3. แนวทางการพัฒนา

3.2 การสนับสนุนการพัฒนาาระบบขนส่ง

3.2. สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกิดจากการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดย

1) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมและการพัฒนาบุคลากร เพื่อเพิ่มศักยภาพการให้บริการเข้าสู่มาตรฐานสากล ยกย่องระดับทักษะขีดความสามารถของบุคลากรในระบบขนส่งให้มีความรู้ความสามารถในองค์ความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่ และสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและมาตรฐานสากล โดยเฉพาะการพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมการบินจะต้องวางแผนพัฒนากำลังคนร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถาบันการศึกษาที่ได้มาตรฐานสากล ด้านการบินพร้อมทั้งกำหนดแนวทางยกระดับมาตรฐานหลักสูตรและอุปกรณ์การเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ให้สอดคล้องตามข้อกำหนดขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ องค์การความร่วมมือด้านการบินในกลุ่มสหภาพยุโรป สำนักงานบริหารการบินแห่งชาติสหรัฐอเมริกา และสำนักงานการบินพลเรือนญี่ปุ่น

3.3 การพัฒนาระบบโลจิสติกส์

3.3.3 พัฒนาคุณภาพบุคลากรและวางแผนจัดการกำลังคนด้านโลจิสติกส์ให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคธุรกิจ โดยเน้นการเพิ่มผลิตภาพแรงงานโดยหน่วยงานภาครัฐร่วมดำเนินการกับ ภาคเอกชน ในการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาสาขาโลจิสติกส์ระดับอาชีวศึกษาและระดับปริญญา ฝึกอบรม วิชาชีพเฉพาะหรือเทคนิคเฉพาะด้าน และส่งเสริมความร่วมมือกับภาคเอกชนในการฝึกอบรมในระดับปฏิบัติงาน เพื่อให้กำลังคนด้านโลจิสติกส์มีคุณภาพ มาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการภาคธุรกิจ

3.5 การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล

3.5.3 ส่งเสริมนวัตกรรม การวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยีอวกาศของไทย โดยพัฒนาบุคลากรภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งสถาบันการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถรองรับต่อการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและสอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมในอนาคต

4. แผนงานและโครงการสำคัญ

4.1 แผนงานและโครงการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศ

4.1.1 แผนพัฒนาคุณภาพบุคลากรและวางแผนจัดการกำลังคนด้านโลจิสติกส์ให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคธุรกิจ

4.2 แผนงานและโครงการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล

4.2.1 แผนพัฒนากำลังคนและสร้างนวัตกรรมด้านดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ให้ความสำคัญกับการใช้องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ผลงานวิจัยและพัฒนา ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์อย่างเข้มข้นทั้งในภาคธุรกิจ ภาครัฐ และภาคประชาสังคม รวมทั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนาสถานะแวดล้อมหรือปัจจัยพื้นฐาน ที่เอื้ออำนวยทั้งการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาบุคลากรวิจัย โครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการบริหารจัดการ เพื่อช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ก้าวสู่เป้าหมายดังกล่าว

1. วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างความเข้มแข็งและยกระดับความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นก้าวหน้าให้สนับสนุนการสร้างมูลค่าของสาขาการผลิตและบริการเป้าหมาย

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ 1 เพิ่มความเข้มแข็งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ

ตัวชี้วัด 1.1 สัดส่วนค่าใช้จ่ายการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาสู่ร้อยละ 1.5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

ตัวชี้วัด 1.2 สัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนต่อภาครัฐเป็น 70:30

โดยมีสัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาใน อุตสาหกรรมยุทธศาสตร์และเป้าหมายของประเทศ : งานวิจัยพื้นฐานเพื่อสร้าง/สะสมองค์ความรู้: ระบบโครงสร้าง พื้นฐาน บุคลากร และระบบมาตรฐาน เป็น 55 : 25 : 20

ตัวชี้วัด 2.3 สัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาในอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์และเป้าหมายของประเทศ : งานวิจัยพื้นฐานเพื่อสร้าง/สะสมองค์ความรู้: ระบบโครงสร้างพื้นฐาน บุคลากร และระบบมาตรฐาน

เป้าหมายที่ 3 เพิ่มจำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเป็น 25 คนต่อประชากร 10,000 คน

ตัวชี้วัด 3.1 บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาต่อประชากร 10,000 คน

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 เร่งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนาและผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และ เชิงสังคม

3.1.3 ลงทุนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน อาทิ เทคโนโลยีการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เทคโนโลยีเพื่อผู้พิการ เทคโนโลยีเพื่อผู้สูงอายุ เทคโนโลยีทางการแพทย์ (ยาและวัคซีน) โดยอาศัยกลไก การดำเนินงานอย่างเป็นเครือข่ายระหว่างสถาบันการศึกษา สถาบันการวิจัย ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาค ประชาชน หรือชุมชน

3.3 พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

3.3.1 ด้านบุคลากรวิจัย

1) เร่งการผลิตบุคลากรสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพและ สอดคล้องกับ ความต้องการโดยเฉพาะในสาขา STEM (วิทยาศาสตร์ (Science: S) เทคโนโลยี (Technology:T) วิศวกรรมศาสตร์ (Engineer: E) และคณิตศาสตร์ (Mathematics: M)) ด้วยการ สร้างสิ่งจูงใจ การสร้างแรงบันดาลใจ การสนับสนุนทุนการศึกษา เพื่อเพิ่มจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในสาย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และพัฒนาระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงระหว่างวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM Education) ในสถานศึกษา รวมทั้งเร่งผลิตกำลังคนและครู วิทยาศาสตร์ที่มีคุณภาพ

2) เร่งสร้างนักวิจัยมืออาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาวิศวกรรมการผลิต ขั้นสูง แพทย์ศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Scientist) นักออกแบบ และในสาขาที่ขาดแคลนและ สอดคล้องกับ การเติบโตของอุตสาหกรรมเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้อง กับการวิจัย และพัฒนานวัตกรรม ไม่ว่าจะเป็นนักบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรม นักถ่ายทอดเทคโนโลยี นักประเมินผล และบุคลากรด้านทรัพย์สินทางปัญญา โดยพัฒนาเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพที่ชัดเจน และพัฒนาตลาด รองรับงานสำหรับบุคลากรวิจัย โดยกำหนดเป็นเงื่อนไขให้โครงการลงทุนขนาดกลางและขนาดใหญ่ จะต้องมี การทำวิจัยรองรับการดำเนินโครงการ

3) พัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้มีทั้งความรู้และความเข้าใจในเทคโนโลยี เข้าใจตลาด และรูปแบบการทำธุรกิจ และการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา รวมทั้งเข้าถึงและเข้าใจความต้องการ ของผู้ใช้ประโยชน์ โดยใช้หลักการตลาดนำงานวิจัย เพื่อให้สามารถประเมินความคุ้มค่าในการลงทุนวิจัย และได้งานวิจัย ที่มีคุณค่าในเชิงเศรษฐกิจและสังคม

4. แผนงานและโครงการสำคัญ

4.1 โครงการส่งเสริมการจัดทำมาตรฐานนวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ไทย เพื่อนำขึ้นบัญชี นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์

ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ มุ่งเน้นการพัฒนาและเร่งดำเนินการ ในประเด็นท้าทาย ได้แก่ การสร้างความเข้มแข็งของฐานการผลิตและบริการเดิมและขยายฐานการผลิต

และบริการใหม่ที่สร้างรายได้ สำหรับประชาชนในภาค การพัฒนาเมืองให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การพัฒนา และฟื้นฟูพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกให้รองรับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมแห่งอนาคตอย่างมีสมดุล และการบริหารจัดการพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เจริญเติบโตและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งการเพิ่ม ประสิทธิภาพกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคและเมืองให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อกระจายความเจริญและโอกาสทางเศรษฐกิจไปสู่ภูมิภาคอย่างทั่วถึงมากขึ้น

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 การพัฒนาภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กระจายตัวอย่างทั่วถึง

3.1.1 ภาคเหนือ : พัฒนาให้เป็นฐานเศรษฐกิจมูลค่าสูง

1) พัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและความยั่งยืน มีธุรกิจบริการต่อเนื่องกับการท่องเที่ยวบริการสุขภาพและการศึกษาที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง

(3) สนับสนุนเชียงใหม่ให้เป็นศูนย์กลางการผลิตและธุรกิจด้านอาหาร และสินค้าเพื่อสุขภาพ บริการทางการแพทย์และสุขภาพ บริการการศึกษานานาชาติรวมทั้งผลิตภัณฑ์ สร้างสรรค์ โดยเฉพาะกลุ่มดิจิทัล

3.1.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : พัฒนาให้หลุดพ้นจากความยากจน สู่เป้าหมาย การพึ่งตนเอง

3.1.3 ภาคกลาง : พัฒนาเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมสีเขียวชั้นนำ

3.3 การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ

3.3.1 พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก

3.3.2 พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดน

4. แผนงานและโครงการสำคัญ

4.1 โครงการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราภาคใต้

4.2 โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตโคเนื้อศรีวิชัยภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

4.3 โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่งที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 10 ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา ให้ความสำคัญกับการปรับปรุง กลไกภายในประเทศให้มีบูรณาการให้ความสำคัญกับกลไกที่สร้างสรรค์และเป็นธรรมและมีบูรณาการกันในระดับ อนุภูมิภาคและภูมิภาค และขณะเดียวกันก็ให้ความสำคัญกับการดำเนินการให้เกิดความชัดเจนต่อกลุ่มประเทศ เพื่อนบ้านถึงบทบาทของประเทศไทยจากมุมมองของการพัฒนาอนุภูมิภาคและภูมิภาค

1. วัตถุประสงค์

1.3 เพื่อเพิ่มบทบาทของไทยในเวทีโลกด้วยการส่งเสริมบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทย ในกรอบความร่วมมือต่างๆ รวมทั้งการสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาภายใต้กรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ 4 ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่สำคัญทั้งในทุกระดับ

ตัวชี้วัด 4.3 ความก้าวหน้าในการดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

3. แนวทางการพัฒนา

3.3 พัฒนาและส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ การบริการ และการลงทุนที่โดดเด่นในภูมิภาค ทั้งการให้บริการทางการศึกษา บริการด้านการเงิน บริการด้านสุขภาพ บริการด้านโลจิสติกส์ และการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งเป็นฐานความร่วมมือในเอเชีย โดยอาศัยจุดเด่นด้านภูมิศาสตร์ที่ตั้งของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางของความร่วมมือ และการเชื่อมต่อห่วงโซ่มูลค่า ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน และประเทศในภูมิภาคอาเซียน (ไทยบวกหนึ่ง)

3.6 การสร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนากับประเทศในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาชาติ

3.6.1 เพิ่มบทบาทและการมีส่วนร่วมของไทยในองค์การระหว่างประเทศในการผลักดันการพัฒนาในอนุภูมิภาคและภูมิภาค รวมทั้งประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการขับเคลื่อนการพัฒนาตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การแก้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำ การสร้างโอกาสและที่ยืนในสังคมแก่ผู้ด้อยโอกาส สตรี และผู้สูงอายุ การบริหารจัดการภัยพิบัติ การสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน อาหาร และน้ำ และการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นต้น

3.6.2 เพิ่มบทบาทนำของไทยในการให้ความช่วยเหลือทางการพัฒนาแก่ประเทศกำลังพัฒนาในการพัฒนาความเชื่อมโยงด้านต่างๆ การวิจัยและพัฒนา และการพัฒนาทุนมนุษย์ ควบคู่กันไปกับ การขยายความร่วมมือระหว่าง อนุภูมิภาคและภูมิภาคกับประเทศนอกภูมิภาคบนหลักของการรักษาคุณภาพของการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มมหาอำนาจต่างๆ

5. นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ตามกรอบปฏิบัติการศึกษาให้ทุกส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วิสัยทัศน์

ยกระดับคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้น มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และลดความเหลื่อมล้ำอย่างทั่วถึง ผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการและรองรับการพัฒนาประเทศ

พันธกิจ

1. ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ
2. เสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนอย่างเสมอภาค
3. พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์

1. พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัด และประเมินผล
2. ผลิต พัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
3. ผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ
4. ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
5. ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
6. พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์หลัก

1. คุณภาพการศึกษาของไทยดีขึ้น คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต
2. กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ
3. มีองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

4. คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
5. ระบบบริหารจัดการการศึกษามีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล โดยการมีส่วนร่วมจาก

ทุกภาคส่วน

6. จุดเน้นเชิงนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) ได้กำหนดจุดเน้นเชิงนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

6.1 น้อมนำแนวพระราชดำริ สืบสานพระราชปณิธานและพระบรมราโชบาย

ด้านการศึกษา ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มาขับเคลื่อนงานด้านการศึกษาให้เกิดเป็นรูปธรรม เพราะพระราชปณิธานของพระองค์ท่าน ถือเป็นพรอันสูงสุด และมอบเป็นนโยบาย เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติแก่หน่วยงานในสังกัด ดังนี้

1) พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีใจความสำคัญว่า (1) "การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนใน 2 ด้าน คือ ส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ถูกต้อง (2) การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานชีวิตหรืออุปนิสัยที่มั่นคงเข้มแข็ง อาทิ การสร้างบุคลิกและอุปนิสัยที่ดีงาม (Character Education)"

2) สืบสานพระราชปณิธานด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชที่ทรงมีแนวพระราชกระแสฯ ทรงพระราชทานในวโรกาสต่าง ๆ เกี่ยวกับนักเรียน ครู และการศึกษา

(1) นักเรียน

○ “ครูต้องสอนให้เด็กนักเรียนมีน้ำใจ เช่น คนเรียนเก่งช่วยติวเพื่อนที่เรียนล้าหลัง มิใช่สอนให้เด็กคิดแต่จะแข่งขัน (Compete) กับเพื่อน เพื่อให้คนเก่งได้ลำดับดี ๆ เช่น สอบได้ที่หนึ่งของชั้น แต่ต้องให้เด็กแข่งขันกับตนเอง” (11 มิ.ย.2555)

○ “ครูไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทางเทคโนโลยีมาก แต่ต้องมุ่งปลูกฝังความดีให้นักเรียน ขั้นต้น ต้องอบรมบ่มนิสัยให้เป็นพลเมืองดี เด็กโตก็ต้องทำเช่นกัน” (6 มิ.ย.2555)

○ “เราต้องฝึกหัดให้นักเรียนรู้จักทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นหมู่คณะมากขึ้น จะได้มีความสามัคคี รู้จักดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ความรู้และประสบการณ์แก่กัน” (5 ก.ค.2555)

○ “ทำเป็นตัวอย่างให้นักเรียนเป็นคนดี นักเรียนรักครู ครูรักนักเรียน” (9 ก.ค.2555)

(2) ครู

○ “เรื่องครูมีความสำคัญไม่น้อยกว่านักเรียน ปัญหาหนึ่ง คือ การขาดครู เพราะจำนวนไม่พอ และครูย้ายบ่อย ดังนั้น ก่อนคัดเลือกเด็กที่จะพัฒนาต้องพัฒนาครูก่อน ให้พร้อมที่จะสอนเด็กให้ได้ผลตามที่ต้องการ จึงจะต้องคัดเลือกครูและพัฒนาครู ต้องตั้งฐานะในสังคมของครูให้เหมาะสม และปลูกจิตสำนึกโดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิธีการคือ การให้ทุนและอบรม กล่าวคือ ต้องมีความรู้ทางวิชาการในสาขาที่เหมาะสมที่จะสอน ต้องอบรมวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพ ความเป็นครูที่แท้จริง คือ มีความรักความเมตตาต่อเด็ก ควรเป็นครูท้อแท้เพื่อจะได้มีความผูกพันและคิดที่จะพัฒนาท้องถิ่นที่เกิดของตน ไม่คิดย้ายไปย้ายมา” (11 มิ.ย.2555)

○ “ต้องปรับปรุงครู ครูจะอายุ 40-50 ปี ก็ต้องเรียนใหม่ ต้องปฏิบัติครูอย่างจริงจัง” (6 มิ.ย.2555)

○ “ปัญหาปัจจุบันคือ ครูมุ่งเขียนงานวิทยานิพนธ์ เขียนตำราส่งผู้บริหารเพื่อให้ได้ตำแหน่งและเงินเดือนสูงขึ้น แล้วบางทีก็ย้ายไปที่ใหม่ ส่วนครูที่มุ่งการสอนหนังสือกลับไม่ได้อะไรตอบแทน

ระบบไม่ยุติธรรม เราต้องเปลี่ยนระเบียบตรงจุดนี้ การสอนหนังสือต้องถือว่าเป็นความดีความชอบ หากคนใดสอนดี ซึ่งส่วนมากคือมีคุณภาพและปริมาณ ต้องมี reward” (5 ก.ค.2555)

○ “ครูบางส่วนเวลาสอนนักเรียนจะสอนไม่หมดแต่เก็บไว้บางส่วน หากนักเรียนต้องการรู้ทั้งหมดวิชา ก็ต้องเสียเงินไปสมัครเรียนพิเศษกับครูท่านนั้น จะเป็นการสอนในโรงเรียนหรือส่วนตัวก็ตาม” (5 ก.ค.2555)

6.2 การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี

1) กระทรวงศึกษาธิการจะดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฯ โดยยึดยุทธศาสตร์ชาติเป็นจุดเน้นด้านการศึกษาที่จะดำเนินการ 6 ด้าน คือ

- (1) ความมั่นคง
- (2) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- (3) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- (4) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
- (5) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (6) การปรับสมดุลและพัฒนาาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

6.3 จุดเน้นการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ

1) ดำเนินการอยู่ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579)
2) ทุกโครงการของกระทรวงศึกษาธิการต้องเน้นความโปร่งใส และต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

3) กระทรวงศึกษาธิการ ต้องมีคุณลักษณะ MM = Modernized MOE มีการดำเนินการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร พุทธศักราช 2560

4) ดำเนินการเร่งด่วนตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีให้เห็นผลการดำเนินการเป็นรูปธรรม

6.4 จุดเน้นสำคัญ นโยบาย แนวทางหลักการดำเนินงานและโครงการสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการ โดยยึดกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้านเป็นหลักในการดำเนินการให้เป็นรูปธรรม ดังนี้

1. ด้านความมั่นคง

แนวทางหลัก

1.1 พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน

1.1.1 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลัก น้อมนำพระราชปณิธานและพระราชกระแสด้านการศึกษา พัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอนวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวประวัติศาสตร์และสถาบันพระมหากษัตริย์

1.1.2 พัฒนาระบบการเรียนการสอน เพื่อความโปร่งใสและสมานฉันท์ เช่น กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน

1.2 การบริหารจัดการ

1.2.1 การศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่ชายขอบ/ชายแดน

1.2.2 ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

2. ด้านการผลิต พัฒนากำลังคนและสร้างความสามารถในการแข่งขัน

แนวทางทางหลัก : ผลิต พัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้องกับการพัฒนา

ประเทศ

2.1 การยกระดับมาตรฐาน พัฒนาหลักสูตร สื่อ และครูด้านภาษา

2.1.1 ยกระดับวิชาภาษาอังกฤษรองรับ Thailand 4.0 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยจัดทำ Echo English Vocational ซึ่งเป็น Application ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา และการอบรมโดย Boot Camp ตลอดจนพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของประชาชนในรูปแบบต่างๆ อาทิ หลักสูตรภาษาอังกฤษระยะสั้น Application และสื่อต่างๆ ที่หลากหลาย

2.1.2 พัฒนาวิชาภาษาจีน โดยหลักการเดียวกับวิชาภาษาอังกฤษ โดยปี 2560 จะดำเนินการเป็นกลุ่มเล็กโดยการสนับสนุนของสถานทูตสาธารณรัฐประชาชนจีน

2.1.3 ขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา (STEM Education) เพื่อแก้ปัญหาขาดแคลน บุคลากรสายวิทยาศาสตร์ของประเทศ

2.1.4 พัฒนาโรงเรียนวิทยาศาสตร์ ห้องเรียนหลักสูตรพิเศษเพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน

2.2 ผลิดกำลังคนรองรับ New S-Curve โดยสานพลังประชารัฐด้านการศึกษาและจัดการศึกษา ทวิภาคีอีกรูปแบบหนึ่งโดยใช้สถานการณ์จริงจากสถานประกอบการและชุมชน “ปรับโรงงานเป็นโรงเรียน” โดยมุ่งเน้นให้นักเรียน นักศึกษาได้ฝึกทักษะฝีมือควบคู่กับการฝึกทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้มีสมรรถนะที่เป็นไปตามความต้องการของสถานประกอบการ

2.3 ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน เร่งรัดการพัฒนาอาจารย์ เพื่อผลิตนวัตกรรมและเทคโนโลยี รองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย 10 อุตสาหกรรมใหม่

3. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

แนวทางหลัก

3.1 การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

3.1.1 การจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย

1) กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบดูแลเด็กระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับชั้นอนุบาล 3 (เด็กอายุ 3 – 5 ปี) และจัดทำมาตรฐานผู้เรียน ครู สถานศึกษาและผู้บริหารเพื่อประกันคุณภาพให้แก่เด็กปฐมวัยทุกสังกัด

2) หน่วยงานอื่น อาทิ กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.1.2 การส่งเสริม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม

1) เรื่องคุณธรรม จริยธรรมเน้นการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในเด็กเยาวชน และต่อยอดการสร้างความคิด ซึ่งโมเดลการสร้างความคิดมีหลายทางทั้งกระบวนการลูกเสือ-เนตรนารี รวมทั้งรูปแบบโรงเรียนคุณธรรม โรงเรียนวิถีพุทธ และโครงการยุวทูตความคิด

2) รมรณรงค์ให้เด็ก “เกลียดการโกง ความไม่ซื่อสัตย์”

3.1.3 การพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอน

1) หลักสูตรมีความยืดหยุ่น ชุมชนท้องถิ่นสามารถออกแบบหลักสูตรเองได้

2) ปรับปรุงหลักสูตร โดยเพิ่ม 3 วิชา ซึ่งอยู่ในกรอบเดิม ได้แก่ วิชา ภูมิศาสตร์ ICT และ Design and Technology โดยวิชา ICT และ Design and Technology เป็นการสนับสนุนช่วยเหลือจากประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกา

3) แก้ไขปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ เน้นกิจกรรมการอ่านโดยเฉพาะ การอ่านให้เด็กอนุบาลฟังและการปรับปรุงห้องสมุด

4) เน้นการจัดการเรียนการสอน การคิดวิเคราะห์ตามรูปแบบ Active Learning ในห้องเรียนปกติและกิจกรรมเสริม โดยกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นกิจกรรม / วิธีการย่อย รวมทั้งการรองรับผลการทดสอบ PISA และ STEM Education

3.1.4 การวัดและประเมินผล

1) การวางแผนการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) เพื่อให้ผลคะแนนสูงขึ้น
2) การประเมินผล O – Net ในวิชาสังคมศึกษาให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้ประเมิน สำหรับวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นผู้ออกข้อสอบ

3) การออกข้อสอบวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ดำเนินการในรูป คณะทำงานออกข้อสอบ

3.2 การผลิต พัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

3.2.1 การสรรหาครู

1) โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น มอบให้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานหลักดำเนินการสรรหาครู (การผลิตรูปแบบการสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การติดตามพร้อมการพัฒนา)

2) เปิดโอกาสให้คนเก่งมาเป็นครู

3.2.2 ปรับเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะครูให้เป็นการเชื่อมโยงกับการเรียนการสอน เพื่อให้ครูอยู่ในห้องเรียน

3.2.3 การพัฒนาครู การอบรมครู

1) หลักสูตรในการอบรมครูให้มีความเชื่อมโยงกับการได้รับวิทยฐานะและการได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู โดยต้องเป็นหลักสูตรที่ได้รับการอนุมัติ / เห็นชอบ รวมทั้งการพัฒนาครูด้วยระบบ TPEP Online

2) หน่วยดำเนินการ ให้หน่วยงานกลางในการพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัย และสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

4. ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

แนวทางหลัก : โอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

4.1 สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาโดยยกระดับคุณภาพสถานศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือและพัฒนาเป็นพิเศษอย่างเร่งด่วน (ICU) รวมทั้งการดำเนินการตามแนวทาง No Child Left Behind คือ จัดทำข้อมูลเพื่อส่งต่อผู้เรียน การป้องกัน การติดตามเด็กออกกลางคันโดยชุมชน ผู้ปกครองร่วมรับผิดชอบ และคัดกรองเด็กที่มีความจำเป็นและต้องการเป็นพิเศษ

4.2 เพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกัน ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบเครือข่าย ด้านระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา ด้านสื่อและองค์ความรู้ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

4.3 จัดระบบการคัดเลือกเข้าเรียนมหาวิทยาลัย (Admission) เพื่อสร้างความเท่าเทียมในการใช้สิทธิ์เข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาผ่านระบบ Clearing-House

5. ด้านการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตประชาชนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แนวทางหลัก : พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน

1. โครงการธนาคารขยะ โดยโรงเรียนและชุมชนร่วมคัดแยกขยะ นำกลับมาใช้ประโยชน์

จัดการสิ่งแวดล้อม

2. การสร้างจิตสำนึกการพัฒนาอย่างยั่งยืน เช่น โรงเรียนตามพระราชดำริ : ต้นแบบการ

3. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยขยายผลบรรจุในหลักสูตรทุกระดับ

6. ด้านการพัฒนาระบบและการบริหารจัดการ

แนวทางหลัก : พัฒนาระบบบริหารจัดการ

6.1 เรื่องกฎหมาย

เตรียมความพร้อมเกี่ยวกับกฎหมายการศึกษา เพื่อรองรับร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ....

จำนวน 12 ฉบับ ดังนี้

6.1.1 กฎหมายหลัก

1) พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....

2) พ.ร.บ. กองทุนช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ พ.ศ. ....

3) พ.ร.บ. ปฏิรูปการศึกษา : จัดตั้งคณะกรรมการให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน

6.1.2 กฎหมายรอง ใน พ.ร.บ. ปฏิรูปการศึกษา

1) พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

2) พ.ร.บ. สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา

3) พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

4) พ.ร.บ. เงินเดือน วิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครู

5) พ.ร.บ. การอุดมศึกษา พ.ศ. ....

6) พ.ร.บ. โรงเรียนเอกชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

7) พ.ร.บ. การศึกษาตลอดชีวิต พ.ศ. ....

8) พ.ร.บ. เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พ.ศ. ....

9) พ.ร.บ. กองทุนพัฒนาครู พ.ศ. ....

6.2 ปรับปรุงระบบการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

6.3 การจัดตั้งกระทรวงอุดมศึกษา ที่เป็นรูปธรรม ชัดเจน

6.4 การขับเคลื่อนนโยบายระดับพื้นที่

ให้สำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เป็นฐานในการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

6.5 บริหารจัดการโรงเรียนแม่เหล็กและโรงเรียนขนาดเล็ก

7. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 เพื่อใช้เป็นแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศ ได้นำไปใช้เป็นกรอบและแนวทางการพัฒนาการศึกษาและเรียนรู้สำหรับพลเมืองทุกช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต โดยจุดมุ่งหมายที่สำคัญของแผนคือ การมุ่งเน้นการประกันโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา และการศึกษาเพื่อการมีงานทำและสร้างงานได้ ภายใต้บริบทเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งความเป็นพลวัต เพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ไปสู่

ประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งภายใต้กรอบแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ได้กำหนดสาระสำคัญสำหรับ บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาใน 5 ประการ ได้แก่ การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา (Access) ความเท่าเทียมทางการศึกษา (Equity) คุณภาพการศึกษา (Quality) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และตบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) ในระยะ 15 ปีข้างหน้า ดังนี้

วิสัยทัศน์ :

คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับทบบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ
3. เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม รู้จักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลด

ยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

8. แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) โดยได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์มาใช้เป็นกรอบในการดำเนินงาน เพื่อสร้างผลผลิต ผลลัพธ์ให้เกิดกับผู้เรียน ได้อย่างมีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) โดยสาระสำคัญ ดังนี้

วิสัยทัศน์

“มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม”

พันธกิจ

1. ยกกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ/ประเภทสู่สากล
2. เสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาของประชาชนอย่างทั่วถึง เท่าเทียม
3. พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ (Extreme Goals)

1. คุณภาพการศึกษาของไทยดีขึ้น คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต
2. กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

3. มีองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน
4. คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
5. ระบบบริหารจัดการการศึกษามีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล โดยการมีส่วนร่วมจาก

ทุกภาคส่วน

ตัวชี้วัดตามเป้าหมายหลัก

1. ผลคะแนนสอบ PISA ในแต่ละวิชา
2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการทดสอบระดับชาติ
3. ร้อยละคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีคุณธรรมจริยธรรม
4. ร้อยละคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีความเป็นพลเมืองและพลโลก
5. สัดส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษาต่อสายสามัญ
6. ร้อยละความพึงพอใจของนายจ้างผู้ประกอบการที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษาที่ทำงานให้
7. ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษาได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี
8. ร้อยละของผลงานวิจัย นวัตกรรม งานสร้างสรรค์ สิ่งประดิษฐ์ได้รับการเผยแพร่/ตีพิมพ์
9. ร้อยละขององค์ความรู้และสิ่งประดิษฐ์ที่นำไปใช้ประโยชน์ หรือแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น
10. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยอายุ 15 – 59 ปี
11. ร้อยละของกำลังแรงงานที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป
12. ร้อยละของนักเรียนต่อประชากรวัยเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อายุ 15–17 ปี
13. สัดส่วนผู้เรียนในสถานศึกษาทุกระดับของรัฐต่อเอกชน
14. จำนวนภาคีเครือข่ายที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัด /พัฒนาและส่งเสริมการศึกษา

ยุทธศาสตร์

1. พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล
2. ผลิต พัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
3. ผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ
4. ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษา และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
5. ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
6. พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

9. กรอบแนวทางและยุทธศาสตร์การ จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

แนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 เพื่อให้การจัดทำงบประมาณรายจ่ายฯ สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายเรื่องสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลได้อย่างต่อเนื่องและได้รับผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงได้กำหนดแนวทางสำคัญ ดังนี้

1. ให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ (Agenda) โดยกำหนดให้มีแผนงานบูรณาการเรื่องสำคัญ ที่สอดคล้องตามร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ และนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยกำหนดให้มี

หน่วยงานเจ้าภาพหลักจัดประชุม ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องวางแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อให้มีความเชื่อมโยง สอดคล้อง สนับสนุนซึ่งกันและกัน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่าและไม่ซ้ำซ้อนกัน

2. ให้มีการบูรณาการงบประมาณในมิติพื้นที่ (area) โดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น บูรณาการการจัดทำงบประมาณร่วมกับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณในมิติพื้นที่มีความสอดคล้อง กับแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และแก้ไขปัญหาของประชาชนตาม นโยบายสำคัญของรัฐบาล

3. การจัดงบประมาณของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นในมิติกระทรวง/หน่วยงาน (Function) จะต้องสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยงาน โดยให้มีการบูรณาการภารกิจของ หน่วยงานภายในกระทรวงเดียวกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อน มีการจัดสรรงบประมาณอย่างประหยัด และมีความคุ้มค่า ทั้งนี้ การจัดทำงบประมาณจะต้องให้เกิดการบูรณาการงบประมาณทั้ง 3 มิติ ดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงและสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

4. ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่น จังหวัดและกลุ่มจังหวัด จัดทำงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ให้สอดคล้องกับนโยบายงบประมาณ วงเงิน โครงสร้างงบประมาณ และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 โดยให้มีการกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ ผลผลิต/โครงการ กิจกรรม และตัวชี้วัดผลสำเร็จ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่มีความชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายสำคัญของรัฐบาล ภารกิจของหน่วยงานและแนวทางการจัดทำงบประมาณตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนให้มีการ จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ชัดเจน ในขั้นตอนการจัดทำค่าของงบประมาณ โดยพิจารณาถึงความพร้อมขีดความสามารถในการใช้จ่ายงบประมาณ และความครอบคลุมแหล่งเงิน เพื่อให้ การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และสามารถเริ่มดำเนินการได้ตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ (โดยนำงบประมาณตามข้อเสนอเบื้องต้น (Pre-Ceiling) ข้อเสนองบประมาณในลักษณะบูรณาการฯ และงบประมาณในมิติพื้นที่ไปใช้ประกอบการจัดทำค่าของงบประมาณ)

10. ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จัดทำขึ้นเพื่อให้ หน่วยงานของรัฐนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดลำดับความสำคัญของภารกิจหน่วยงานและใช้เป็นเครื่องมือใน การจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 และใช้เป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณให้ เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลและเป็นการวางรากฐาน เพื่อรองรับการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศในระยะยาวต่อไป

ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ได้กำหนดไว้ 6 ยุทธศาสตร์และ 1 รายการค่าดำเนินการภาครัฐ โดยในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

1.1 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

นโยบายการจัดสรรงบประมาณ

1.1.1 สร้างจิตสำนึกของคนในชาติให้มีความหวงแหนและธำรงไว้ซึ่งการเทิดทูน พิทักษ์ รักษา ถวายพระเกียรติและถวายความปลอดภัยพระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์ รวมทั้งพัฒนาประสิทธิภาพ และความเข้มแข็งของกลไกเพื่อป้องกันและปราบปรามการล่องละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ ตลอดจนสนับสนุน การดำเนินงานตามพระราชประสงค์

1.1.2 เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อสังคมไทย รวมทั้งหลักการทรงงานและแนวพระราชดำริกับทุกภาคส่วน และต่างประเทศ

1.1.3 กำหนดมาตรการ พร้อมส่งเสริมการดำเนินมาตรการทางกฎหมายเพื่อปกป้องพระเกียรติยศและพระบรมเดชาานุภาพของของสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งการเฝ้าระวังและดำเนินการต่อการเคลื่อนไหวที่ส่งผลกระทบต่อของสถาบันพระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.2 การสร้างความรู้ความเข้าใจและสมานฉันท์

นโยบายการจัดสรรงบประมาณ

1.2.1 ปลุกฝัง สร้างความรู้ความเข้าใจในทัศนคติความเป็นไทยและวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นหลัก

1.2.2 ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อสังคมไทย รวมทั้งหลักการทรงงานและแนวพระราชดำริกับทุกภาคส่วนและต่างประเทศ

1.2.3 สร้างความรู้ความเข้าใจสำหรับประชาชนในการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางความคิดและอุดมการณ์ทางการเมือง

1.2.4 ส่งเสริมการให้ความรู้และสนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องควบคู่กับการดำเนินมาตรการทางกฎหมายเพื่อควบคุมการบิดเบือนและนำเสนอข้อมูลซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคง

1.3 การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

นโยบายการจัดสรรงบประมาณ

1.3.4 พัฒนาการศึกษาค้นคว้าให้ได้มาตรฐานสอดคล้องกับตลาดแรงงานในพื้นที่และการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ในลักษณะทวิภาษา

1.5 การป้องกันปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

นโยบายการจัดสรรงบประมาณ

1.5.1 สร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในเด็ก เยาวชน ผู้ใช้แรงงานและประชากรกลุ่มเสี่ยงโดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ส่งเสริมสถาบันครอบครัว สถานศึกษา สถานประกอบการหมู่บ้าน/ชุมชนให้มีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ ความเข้าใจและปลุกฝังค่านิยมถูกต้องเพื่อป้องกันปัญหา ยาเสพติด

2. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2.5 การพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์

นโยบายการจัดสรรงบประมาณ

2.5.4 ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพด้านการบริการ การผลิตบุคลากร รวมทั้งการขยายเครือข่ายของผู้ให้บริการโลจิสติกส์

2.7 การส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรม

นโยบายการจัดสรรงบประมาณ

2.7.1 สนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมที่ตอบสนองภาคการผลิตและบริการสาขา ยุทธศาสตร์และสามารถนำไปใช้ประโยชน์หรือแก้ไขปัญหาสำคัญเร่งด่วนของประเทศอย่างยั่งยืน รวมถึงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมสำหรับกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

2.7.2 สนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี นวัตกรรมและต้นแบบที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างความเข้มแข็งด้านสังคมให้กับชุมชน

2.7.3 สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการวิจัยและนวัตกรรม นำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานต่างๆ ไปใช้เพื่ออ้างอิง และ/หรือ ต่อยอด

2.7.4 ส่งเสริมการสร้างความร่วมมือระหว่างบุคลากรวิจัย สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศและหน่วยงานภาครัฐในการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

2.7.5 ส่งเสริมให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสม รวมทั้งสนับสนุนการยกระดับมาตรฐานการวิจัย และมาตรฐานอุตสาหกรรมตลอดจนส่งเสริมการผลิตและเพิ่มสัดส่วนบุคลากรวิจัยที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการตามสาขายุทธศาสตร์และเป้าหมายของประเทศ

2.11 การพัฒนาศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

นโยบายการจัดสรรงบประมาณ

2.11.1 ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง

2.11.2 ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการจัดการความรู้ ภูมิปัญญาไทย โดยพัฒนาการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ของเยาวชน สร้างความตระหนักให้ประชาชนเรียนรู้ คิดและทำอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.13 การพัฒนาและยกระดับผลิตภาพแรงงาน

นโยบายการจัดสรรงบประมาณ

2.13.1 ยกระดับฝีมือและศักยภาพแรงงาน โดยการมีส่วนร่วมของสถาบันการศึกษา สถานประกอบการและหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะการพัฒนาสมรรถนะแรงงานให้มีมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน มาตรฐานอาชีพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

3.1 การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัย

นโยบายการจัดสรรงบประมาณ

3.1.1 ส่งเสริมการเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย พัฒนาทักษะชีวิตและการเรียนรู้ การทำงานและการดำรงชีวิต ให้เหมาะสมกับประชากรแต่ละช่วงวัย

3.2 การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

นโยบายการจัดสรรงบประมาณ

3.2.1 ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน และกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะ ศิลปวัฒนธรรม คุณธรรม พลศึกษา และคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ทุกระดับ ทุกประเภทการศึกษา พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการองค์ความรู้แบบสหวิทยาการ การปฏิบัติจริง การสร้างสมรรถนะความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในสาขาวิชาหรืออาชีพตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน รวมทั้งเร่งรัดการยกระดับการเรียนรู้วิชาภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการศึกษาทุกระดับทุกประเภทการศึกษา

3.2.2 ส่งเสริมการพัฒนาระบบและมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา พัฒนาระบบและกลไกการทดสอบ การวัดและการประเมินความรู้ ทักษะ และสมรรถนะของผู้เรียนในทุกระดับการศึกษา ทุกกลุ่มเป้าหมาย พัฒนาระบบคลังข้อสอบเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ครอบคลุม การวัดความรู้ ทักษะและสมรรถนะของผู้เรียน รวมทั้งพัฒนามาตรฐานและระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษา ทั้งการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

3.2.3 ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาคุณภาพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการผลิตและพัฒนาครู ตามความต้องการใช้ครูทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพพัฒนาสถาบันการศึกษาที่เป็นหน่วยผลิตครูและสถานศึกษาที่เป็นหน่วยปฏิบัติการสอนให้มีคุณภาพและมาตรฐานในสาขาวิชาที่สถาบันการศึกษาเชี่ยวชาญ รวมทั้งพัฒนาศักยภาพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ (Facilitator) ผู้กระตุ้นแรงจูงใจ (Motivation) ผู้สร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration) ผู้ให้คำปรึกษาและชี้แนะ (Coaching & Mentoring) และเพื่อแก้ปัญหาการสอนไม่ตรงวุฒิ สอนคละชั้น และการสอนในสาขาขาดแคลนให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ

3.2.4 ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่สุดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยพัฒนาสถาบันระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษาให้ผลิตและพัฒนากำลังคนตามความเชี่ยวชาญและความเป็นเลิศเฉพาะด้าน ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายและตามนโยบายของประเทศ รวมทั้งปรับหลักสูตรและการประเมินการศึกษาด้านวิชาชีพให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ ตลอดจนสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการผลิตและพัฒนากำลังคนตามรูปแบบประชารัฐ ทั้งระหว่างองค์กรภายในและต่างประเทศ

3.2.5 ส่งเสริมการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพและมาตรฐาน เชื่อมโยงผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย รวมทั้งการจัดการศึกษาทางไกลให้ครอบคลุมทุกพื้นที่เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู ตลอดจนเสริมสร้างโอกาสให้ผู้เรียนรู้มีการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีคุณภาพสนับสนุนการบูรณาการโครงข่ายสื่อสารโทรคมนาคมเพื่อการศึกษา และการบูรณาการฐานข้อมูลและสารสนเทศด้านการศึกษา ให้สามารถเชื่อมโยงและใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.6 ส่งเสริมการขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัย(3-5ปี) การจัดการศึกษากลุ่มเฉพาะด้านเฉพาะทางและกลุ่มที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในทุกระดับ ทุกประเภทการศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กทุกสังกัด บูรณาการฐานข้อมูลและพัฒนาระบบติดตามเด็กกออกกลางคันและเด็กที่อยู่นอกระบบการศึกษา สร้างกลไกความร่วมมือพัฒนาระบบการสะสมและเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาในระบบ นอกระบบการศึกษาตามอัธยาศัย และประสบการณ์จากการทำงาน รวมทั้งปรับระบบการศึกษาให้ผู้เรียนสายสามัญและสายอาชีพเรียนข้ามสายได้ ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีความหลากหลายเอื้อต่อการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

5. ยุทธศาสตร์ด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

5.2 การบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม

นโยบายการจัดการทรัพยากรประมาณ

5.2.1 ส่งเสริมการลดการเกิดขยะมูลฝอยที่ต้นทาง เสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอยของเสียอันตราย และการนำขยะไปใช้ประโยชน์รวมถึงตั้งพื้นที่ต้นแบบในการลดและคัดแยกขยะ ดูแลคุณภาพชีวิตประชาชนที่ได้รับได้ผลกระทบ

6. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

6.1 การป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

นโยบายการจัดการทรัพยากรประมาณ

6.1.1 สนับสนุนการสร้างจิตสำนึก และปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรม จริยธรรม การรักษาประโยชน์สาธารณะ สร้างค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงภัยร้ายแรงของการทุจริต และประยุทธ์หลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือและให้ใช้กับทุกกลุ่มในสังคมสนับสนุนการขับเคลื่อนคุณธรรม จริยธรรม ของนักการเมือง ข้าราชการ ภาคธุรกิจ เอกชนและภาคประชาสังคม เพื่อการต่อต้านทุจริต เสริมพลัง การมีส่วนร่วมของชุมชน และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต รวมถึงการตรวจสอบการดำเนินงาน ของภาครัฐ

6.7 การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน

นโยบายการจัดสรรงบประมาณ

6.7.1 ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานราชการให้มีประสิทธิภาพและขนาดที่เหมาะสม มีการบริหารงานเชิงรุก มุ่งเน้นระบบการบริหารงานแนวใหม่ที่ทันสมัย คล่องตัว และเกิดความคุ้มค่า

6.7.2 พัฒนาระบบราชการให้เป็นระบบที่โปร่งใส ปราศจากการทุจริต มีการวางระบบ ตรวจสอบและประเมินผลตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมและความคุ้มค่า รวมทั้งการลงโทษผู้กระทำผิดอย่างจริงจัง สำหรับแผนงานบูรณาการ เป็นแผนงานที่ดำเนินการให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ หรือยุทธศาสตร์สำคัญที่คณะรัฐมนตรีกำหนดให้หน่วยงานรับงบประมาณตั้งแต่สองหน่วยงานขึ้นไป ร่วมกัน วางแผน กำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแผนการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณร่วมกัน เพื่อลดความ ซ้ำซ้อน มีความประหยัดและคุ้มค่าสามารถบรรลุเป้าหมาย เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของแผนงานบูรณาการ และกำหนดให้การจัดทำงบประมาณเป็นลักษณะ Project based จำนวน 29 แผนงาน

1. การสร้างความโปร่งใสและสมานฉันท์
2. การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. การจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์
4. การป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด
5. การพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ
6. การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
7. การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ
8. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
9. การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล
10. การวิจัยและนวัตกรรม
11. การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและบริการ
12. การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก
13. การพัฒนาฝีมือแรงงานไปสู่ไทยแลนด์ 4.0
14. การพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร
15. การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัย
16. การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
17. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง
18. การจัดการปัญหาที่ดินทำกิน
19. การพัฒนาระบบประกันสุขภาพ
20. การสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ
21. การบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม
22. การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
23. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

24. การป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
25. การปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม
26. การอำนวยความสะดวกทางธุรกิจ
27. การส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
28. การส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
29. การเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศ

11. ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

11.1 ผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

กระทรวงศึกษาธิการ โดยทุกหน่วยงานในสังกัดได้ร่วมกันขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล และเร่งรัดดำเนินการนำนโยบายสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งในการขับเคลื่อนดำเนินการด้านการศึกษาครบรอบ 2 ปี (ระหว่างวันที่ 12 กันยายน 2557 – 30 กันยายน 2559) มีความก้าวหน้าในการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

นโยบายที่ 1 การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

1. จัดงานเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ ได้แก่ จัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสสมโภชฉลองเฉลิมพระชนมพรรษา 88 พรรษา 5 ธันวาคม 2558 ภายใต้ชื่องาน “เทิดไท้พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน จัดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 12 สิงหาคม 2559 จัดโครงการพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครูตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานจักรยานแก่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่ยากจนและด้อยโอกาส เนื่องในโอกาสวันเด็กแห่งชาติปี 2559 และจัดทำสารานุกรมการศึกษาร่วมสมัยเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นต้น

2. ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการส่งเสริมสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 จนถึงปี พ.ศ. 2558 มีสถานศึกษาแบบอย่างรวมทั้งสิ้น 21,117 แห่ง เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำนวน 121 แห่ง (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2559) ทั้งนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มีผลการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

1) พัฒนา “สถานศึกษาพอเพียง” ให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา” โดยร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ในการดำเนินงานการพัฒนาตามความเหมาะสม ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ และประกาศสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 41 แห่ง ทั่วประเทศ

2) สำนักงาน กศน. ได้เปิดศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ประจำตำบล ในพื้นที่ กศน.ตำบล/แขวง จำนวน 7,424 แห่ง พร้อมกันทั่วประเทศ

นโยบายที่ 2 การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานสำคัญหน่วยงานหนึ่งซึ่งร่วมขับเคลื่อนงานตามนโยบายด้านการรักษาความมั่นคงของรัฐ และการต่างประเทศสู่การปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมโดยเฉพาะการดำเนินงานด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหาเสถียรภาพในสถานศึกษา การพัฒนาการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ การพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ชายแดนที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน พื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง การส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือการจัดการศึกษาในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งมีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1. การดำเนินงานด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหาหายสาบสูญในสถานศึกษา ดำเนินงานสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันหายสาบสูญในสถานศึกษา ปี 2559 ตามแผนประชารัฐร่วมใจสร้างหมู่บ้านชุมชนมั่นคงปลอดภัยหายสาบสูญ พ.ศ. 2559 ซึ่งสาระสำคัญของแผนประชารัฐฯ ดังกล่าว ได้มีการกำหนดเป้าหมายคือ หมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ 81,905 แห่ง โดยดำเนินงาน ดังนี้

1) การจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาหายสาบสูญในสถานศึกษา เพื่อรองรับแผนป้องกันและปราบปรามหายสาบสูญในหมู่บ้าน/ชุมชน ภายใต้ปฏิบัติการประชาร่วมใจ ด้านหายสาบสูญ ปี 2559 ได้กำหนดเป้าหมายสถานศึกษา เป็น 2 กลุ่ม คือสถานศึกษาในพื้นที่ที่มีปัญหารุนแรงและสถานศึกษาในพื้นที่มีปัญหาเบาบางถึงปานกลาง

2) การกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดในสถานศึกษา (นักเรียน/นักศึกษา)

3) การขับเคลื่อนแผนงานและงบประมาณที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) จัดสรรให้กระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งสิ้น 108,856,000 บาท

2. แก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ น้อมนำยุทธศาสตร์เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา มาใช้ตามแนวทางกลยุทธแบบสันติวิธี ส่งเสริมสันติสุข เสริมสร้างโอกาสทางการศึกษา เสริมสร้างขวัญกำลังใจและช่วยเหลือเยียวยา ควบคู่กับการพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

3. เสริมสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์ด้านการศึกษากับนานาชาติประเทศ ให้การต้อนรับและหารือประเด็นความร่วมมือด้านการศึกษากับผู้แทนประเทศต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความร่วมมือทางการศึกษา และนำกลไกทางการทูตแบบบูรณาการมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่การพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย

นโยบายที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

กระทรวงศึกษาธิการได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง ภายใต้การบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

1. การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้วางแผนยุทธศาสตร์การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อทำหน้าที่วางแผนดำเนินการและรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายด้านการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน 10 ชุดลงไปในระดับพื้นที่ เพื่อร่วมดำเนินการภายใต้ 4 กลยุทธ์ คือ 1) ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพเสมอภาค และยุติธรรม 2) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับ ทุกกลุ่ม และทุกประเภท 3) พัฒนาระบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 4) พัฒนาระบบการสนับสนุนการจัดการศึกษา และ 3 มาตรการคือ ประกันโอกาส ประกันคุณภาพ และประกันประสิทธิภาพ

● มาตรการประกันโอกาส มาตรการประกันคุณภาพ และมาตรการประกันประสิทธิภาพ โดยสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ รวม 3 หมื่นกว่าโรงเรียน ทั้งค่าจัดการเรียนการสอน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ค่าหนังสือเรียน ตลอดจนค่าเสื้อผ้าทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์รวม 7,24,166 คน จำแนกเป็นรายสังกัด

● การรับรองความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้ดำเนินการรับรองความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู รวมทั้งรับรองความรู้ในการเข้าสู่วิชาชีพ

- **โครงการศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน (กศน. ฝึกออาชีพให้ประชาชน หนึ่งคนหนึ่งอาชีพ)** สำนักงาน กศน. ดำเนินโครงการศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน ซึ่งจัดกิจกรรมฝึกออาชีพในรูปแบบของกลุ่มสนใจ และในรูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพ (ระยะสั้น และระยะยาว) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกออาชีพมีช่องทางในการประกอบอาชีพ มีรายได้ มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น โดยการสร้างอาชีพใหม่ต่อยอดอาชีพเดิม หรือทำเป็นอาชีพเสริมได้ ซึ่งผลการดำเนินงานสามารถจัดหลักสูตรให้ผู้เข้ารับการฝึกออาชีพได้ จำนวน 5 หลักสูตร ได้แก่ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และบริการ ความคิดสร้างสรรค์ และกลุ่มอาชีพเฉพาะทาง และมีผู้เข้ารับการฝึกออาชีพ 276,486 คน

2. พัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรี และเด็ก

1) **การพัฒนา กศน.ตำบล เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการจัดการศึกษา เพื่อสร้างและกระจายโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชน**

2) **การยกระดับการศึกษาให้กับพนักงานรักษาความปลอดภัย (รปภ.) ให้จบการศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น** ได้กำหนดแนวทางการยกระดับการศึกษาให้กับพนักงานรักษาความปลอดภัย (รปภ.) ให้จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) ไว้ 2 แนวทาง คือ แนวทางที่ 1 การเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ ใช้เวลาเรียน 2 ภาคเรียน แนวทางที่ 2 การประเมินเทียบระดับการศึกษา ใช้เวลาประเมิน 1 ภาคเรียน (6 เดือน) ผลการดำเนินงาน มีพนักงานรักษาความปลอดภัย (รปภ.) ที่สมัครเข้ายกระดับการศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2,782 คน แบ่งเป็น (1) แบบพบกลุ่ม จำนวน 1,929 คน (2) แบบทางไกล จำนวน 116 คน และ (3) เทียบระดับการศึกษา จำนวน 737 คน

3. **การดำเนินงานโครงการ 1 อำเภอ 1 ทุน** โดยสนับสนุนทุนการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีทั้งในประเทศและต่างประเทศแก่นักเรียน นักศึกษาไทย ยั่งยืน สำหรับผลการดำเนินงานโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 – 2558 มีผู้เข้าร่วมโครงการ รวม 4 รุ่น จำนวน 3,093 คน

นโยบายที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

การจัดการศึกษาเพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนานตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบอาชีพและดำรงชีพได้โดยมีความใฝ่รู้และมีทักษะที่เหมาะสม เป็นคนดีมีคุณธรรม สามารถดำรงตนได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกบนพื้นฐานของความเป็นไทย โดยดำเนินงานสำคัญดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

1) **โครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้** เพื่อให้นักเรียนเรียนในห้องเรียนน้อยลง แต่เรียนนอกห้องเรียนมากขึ้นและเพิ่มเวลาเพื่อจัดกิจกรรมเสริมสร้างสมอง (Head) คุณธรรม จริยธรรม (Heart) ทักษะ (Hand) รวมทั้งสุขภาพ (Health) และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งในปีการศึกษา 2558 มีโรงเรียนนำร่อง 4,100 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนในสังกัด สพฐ. จำนวน 3,831 โรงเรียนสังกัด สช. 161 โรงเรียนสังกัด อปท. 108 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2559 ขยายผลโรงเรียนเพิ่มเติมเป็น 15,897 และในปี 2560 มีแผนดำเนินการต่อเนื่องอีกใน 30,686 โรงเรียน และจะดำเนินการครบทุกโรงเรียน ในปี 2564

2) **โครงการแก้ปัญหาเด็กเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้** ประกาศให้ “ปี 2558 เป็นปีแห่งการปลดปล่อยเด็กอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้” โดยกำหนดให้นักเรียน ป.1 อ่านออกเขียนได้ใน 1 ปี ตามแนวทางการส่งเสริมให้จัดการเรียนการสอนแบบแจกลูกสะกดคำ การจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง (Brain-based Learning: BBL) จัดทำแผนการเรียนรู้กลางและจัดทำต้นฉบับหนังสือคู่มือการใช้หนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พัฒนาวิธีการสอนภาษาไทยโดยใช้ภาษาถิ่นร่วมจัดการเรียนรู้ ผลิตสื่อวีดิทัศน์การสอนภาษาไทย-ท้องถิ่น เพื่อเตรียมการขยายผลครูต้นแบบการสอน โดยใช้ช่องทาง DLIT ในการยกระดับการเรียนการสอน

สอนแก่เด็กพื้นที่แนวชายแดน พื้นที่สูง และพื้นที่พิเศษ และจากการติดตามประเมินผลพบว่า นักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ อ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่อง มีจำนวนลดลงดังต่อไปนี้ และการดำเนินการในระยะต่อไป มีเป้าหมายในปี 2560 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกคนต้องอ่านออกเขียนได้

3) **ยกระดับมาตรฐานการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ** โดยพัฒนาครูแกนนำด้านการเรียนการสอน **ภาษาอังกฤษ** เพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้ดำเนินการพัฒนาแอปพลิเคชัน “Echo English” จัดการเรียนรู้ด้วยโปรแกรมพัฒนาการเรียนรู้อังกฤษด้วยหลักสูตร Echo Hybrid ที่มีการนำร่องไปใช้ในปีแรก 6 โรงเรียน และมีเป้าหมายพัฒนาไปยังโรงเรียนกว่า 10,000 แห่ง ในปี 2559 พัฒนาครูแกนนำด้านการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษด้วยค่ายพัฒนาภาษาอังกฤษแบบเข้มข้น (Boot camp) จำนวน 350 คน และจะมีการขยายผลการพัฒนาไปยังครูใน 4 ภูมิภาคทั่วประเทศ อันจะส่งผลถึงการพัฒนาไปยังนักเรียนในโรงเรียนที่ครูแกนนำปฏิบัติการ สอน ประมาณ 35,000 คน จัดตั้งศูนย์พัฒนาครูแกนนำด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับภูมิภาค (Boot Camp) จำนวน 8 ศูนย์

4) **ขยายผลโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม** (Distance Learning Television : DLTV) ขยายผลโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television: DLTV) ได้จัดการเรียนการสอนตามแนวทางพระราชดำริภายใต้โครงการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television: DLTV) เพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนครู ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างโอกาสทางการศึกษา ซึ่งตั้งแต่เริ่มโครงการ DLTV ในปี 2538-2557 มีโรงเรียน เข้าร่วมโครงการ 6,000 แห่ง ปี 2558-2559 ได้ขยายโครงการฯ ในโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มขึ้นเป็น 15,369 แห่ง

5) **โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการสอนแบบบูรณาการข้ามกลุ่มสาระวิชา (STEM Education** โดยในปี 2557 ดำเนินการกิจกรรมสะเต็มศึกษา ในสถานศึกษา จำนวน 245 โรงเรียน และปี 2558 - 2559 ดำเนินการขับเคลื่อนหลักสูตร STEM Education ในสถานศึกษาจำนวน 2,495 โรงเรียน

2. **การปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียน** โดยการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และการขยายเวลาดำเนินงานกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา

3. **ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองท้องถิ่นและประชาชนทั่วไปมีโอกาส ร่วมจัดการศึกษา** โดยส่งเสริมกลไกประชารัฐของกระทรวงศึกษาธิการ โดยความร่วมมือ “สานพลังประชารัฐ ด้าน การศึกษาพื้นฐานและ การพัฒนาผู้นำ” ด้านการศึกษาพื้นฐานและการพัฒนาผู้นำ” ได้ร่วมกับ 15 บริษัทเอกชน 4 ภาคประชาสังคม และ 2 กระทรวง ดำเนินการโครงการโรงเรียนประชารัฐในทุกตำบลฯ ละหนึ่งแห่ง โดยกำหนด เป้าหมาย 7,424 โรงเรียน และยกระดับวิชาชีพอาชีวศึกษา (Competitive Workforce) ได้มีการลงนามบันทึก ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน 13 องค์กร และภาคประชาสังคม

4. **พัฒนาคนทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต** ส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบ และการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย โดยปรับปรุงหลักเกณฑ์จัดการศึกษานอกระบบระดับพื้นฐาน ยกย่อง การศึกษาของพนักงานรักษาความปลอดภัย ส่งเสริมการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนในทุก โดยมีประกาศจัดตั้ง แหล่งการเรียนรู้ใน กศน. ตำบล จำนวน 7,424 แห่ง

5. **เร่งผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองความต้องการพัฒนาประเทศ** โดยส่งเสริม การอาชีวศึกษา และเร่งผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองความต้องการพัฒนาประเทศ โดยการรวบรวม อาชีวรัฐเอกชน จัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จัดการศึกษาวิชาชีพ “ทวิวุฒิ” ส่งเสริมสถานศึกษาอาชีวศึกษาให้มี คุณภาพและมาตรฐาน สู่ความเป็นเลิศเฉพาะด้าน พัฒนาเครื่องมือประเมินมาตรฐานวิชาชีพ ส่งเสริมการผลิต กำลังคนในระดับอุดมศึกษา รองรับความต้องการของประเทศ โดยจัดทำเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558โครงการส่งเสริมการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL)

และวางแผนร่วมกับหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิตจัดทำโครงการผลิตกำลังคนรายสาขาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการจัดการศึกษาในวิทยาลัยชุมชน ส่งเสริมการฝึกทักษะฝีมือด้านอาชีวศึกษา

6 การพัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยการผลิตและพัฒนาครูโดยจัดทำโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2559 ซึ่งเป็นระหว่างหน่วยงานที่ใช้ครู ได้แก่ สพฐ. สอศ. กทม. และ กศน. ที่จัดสรรอัตราเกษียณ 25% พัฒนาปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ ที่เกี่ยวข้อง พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา แก้ไขปัญหาหนี้สินครู ปรับปรุงซ่อมแซมบ้านพักครูให้ครบทุกแห่งภายในปี 2560 โดยได้สำรวจบ้านพักครูทั้งหมด พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 44,359 หลัง ในจำนวนนี้ อยู่ในสภาพที่ดีไม่ต้องซ่อมจำนวน 27,422 หลัง มีสภาพที่จำเป็นต้องซ่อมแซม จำนวน 12,928 หลัง และขณะนี้มีการซ่อมแซมไปแล้ว 2,345 หลัง การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

7. ส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา โดยการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยยึดถือภารกิจ และพื้นที่ปฏิบัติงานเป็นฐาน ด้วยระบบ TEPE Online

นโยบายที่ 5 การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน

กระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเสริมระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับการวางรากฐาน พัฒนา และส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่การให้บริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน โดยเน้นความทั่วถึง มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีการดำเนินงาน ดังนี้

1. ส่งเสริมการกีฬาเพื่อสุขภาพ ใช้กีฬาเป็นสื่อในการพัฒนาลักษณะนิสัยเยาวชน โดยลงนามความร่วมมือ (MOU) ในโครงการ “กีฬาเพื่อสุขภาพเด็กอายุ 11 ปี การศึกษาสุขอนามัยโดยใช้ฟุตบอลเป็นสื่อสำหรับเด็ก” ความร่วมมือโครงการห้องเรียนกีฬา โดยร่วมลงนามข้อตกลงความร่วมมือกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

2. พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข โดยจัดให้มีบุคลากรและเครื่องมือที่ทันสมัย โดยได้ลงนามความร่วมมือในการจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศทางการแพทย์

นโยบายที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1. จัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ ปัจจุบันมีศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา (University Business Incubator : UBI) จำนวน 72 แห่ง ทั่วประเทศ ดำเนินการด้วยระบบเครือข่าย 9 เครือข่าย

2. ส่งเสริมบทบาทและพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ โดยสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (International Institute for Trade and Development : ITD) ดำเนินการผ่านโครงการและกิจกรรมฝึกอบรม ประชุม และสัมมนาด้านการค้าและการพัฒนา ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ

นโยบายที่ 7 การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

กระทรวงศึกษาธิการ เตรียมความพร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งมีการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้ จัดการประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนและการดำเนินการภายหลังปี 2558 ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อประกาศความพร้อมของกระทรวงศึกษาธิการในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน และการยกระดับคุณภาพภาษาอังกฤษ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญของการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษให้เป็นนโยบายเร่งด่วนของชาติ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีการพัฒนาแนวทางการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ปรับปรุงหลักสูตร และการพัฒนาครู ผ่านกิจกรรมหลัก คือ Echo English” : แอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของคนไทย “Boot Camp” : การพัฒนาครูแกนนำด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

นโยบายที่ 8 การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และพัฒนา และนวัตกรรม

กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญต่อการวิจัย การพัฒนาต่อยอด และการสร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การผลิตและบริการที่ทันสมัย โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษาและการพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ

1) สนับสนุนการดำเนินการวิจัยของสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ดำเนินการโครงการวิจัยต่อเนื่อง จำนวน 45 โครงการ และมีแผนดำเนินโครงการวิจัยใหม่ประจำปี 2559 จำนวน 15 โครงการ มีผลงานวิจัยตีพิมพ์ ในวารสารวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติ จำนวน 49 เรื่อง และแสดงผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการจำนวน 50 เรื่อง

2) การมอบรางวัลนักวิจัยดีเด่นที่มีผลงานตีพิมพ์และถูกอ้างอิงในฐานข้อมูล ISI Web of Science เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2558 ร่วมกับสำนักพิมพ์ Thomson Reuters เจ้าของฐานข้อมูล ISI Web of Science ได้จัดพิธีมอบรางวัลนักวิจัยดีเด่น ให้กับคณาจารย์และนักวิจัยไทยในสถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณภาพตีพิมพ์และถูกอ้างอิงสูงในฐานข้อมูล ISI Web of Science จำนวน 22 คน จากสถาบันอุดมศึกษา 13 แห่ง

2. พัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี บุคลากร การยกระดับการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี พัฒนาและขยายผลอัจฉริยภาพทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ สำหรับเยาวชน พัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ ระยะ 2 (ทุนเรียนดีวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย)

3. ความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนา โดยการพัฒนานักวิจัยด้านยุทธโศปกรณ์กับกองทัพบก โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนานักวิจัยด้านยุทธโศปกรณ์กับกองทัพบก และพัฒนางานวิจัยดำเนินงานในรูปแบบ “ภาคีสถาบันอุดมศึกษา/วิจัยเพื่อการวิจัย”

นโยบายที่ 10 การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในภาครัฐ

กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในภาครัฐ ดังนี้

1. การใช้มาตรการทางกฎหมาย และการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน จัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ให้บริการประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ผ่านหลากหลายช่องทาง เช่น สายด่วน 1579 ร่วมงานวันต่อต้านคอร์รัปชันสากล (ประเทศไทย)

2. ปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล จัดโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลเน้น “มหาวิทยาลัยโปร่งใส บัณฑิตไทย ไม่โกง” อบรมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สำหรับผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน จัดโครงการ “ส่งเสริมการจัดการความรู้ในองค์กรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา”

11.2 การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี

1) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2559 รับทราบร่างกฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในสถาบันวิทยาลัยชุมชน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. .... รวม 21 ส่วนราชการ ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว และให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่งร่างกฎกระทรวงดังกล่าวให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

2) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2559 รับทราบแผนการขับเคลื่อนและปฏิรูปด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และระบบการศึกษา รับทราบแผนการขับเคลื่อนและปฏิรูปด้านการพัฒนาทรัพยากร

มนุษย์และระบบการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล กรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) และได้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเป็นข้อมูลในการร่างแผนการขับเคลื่อนดังกล่าว ภายใต้หลักการยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และยึดหลักธรรมาภิบาล มีคุณธรรม และการมีส่วนร่วม

3) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2559 เห็นชอบให้กระทรวงศึกษาธิการได้รับการยกเว้นตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2556 เรื่อง มาตรการบริหารและพัฒนากำลังคนภาครัฐ (พ.ศ. 2557 - 2561) ในส่วนของการกำหนดเงื่อนไขในการจัดอัตรารว่างจากผลการเกษียณอายุของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตรการบริหารจัดการอัตรากำลังปกติ เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยให้ ก.ค.ศ.จัดสรรอัตรารว่างจากผลเกษียณอายุของข้าราชการครูเฉพาะปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 คืนให้แก่โรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนประถมศึกษาขยายโอกาสที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120 คนขึ้นไป ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ปกติแต่ประสบปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลังครู จำนวนทั้งสิ้น 922 แห่ง โดยจัดสรรอัตรากำลังครูให้ไม่มากกว่าอัตรากำลังครูตามเกณฑ์ ก.ค.ศ. จำนวน 1,085 อัตรา

12. อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของกระทรวงศึกษาธิการ

12.1 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 5 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

12.2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 31 ระบุ “กระทรวงมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา รวมทั้งติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาและราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวง หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวง”

12.3. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 10/2559 เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 113 ตอนพิเศษ 68 ง 21 มีนาคม 2559) โดยได้ระบุเหตุผลข้อเท็จจริงถึงสภาพปัญหาสำคัญในการจัดการศึกษาของประเทศว่าเกิดจากการ สั่งการและการบริหารจัดการที่ไม่มีประสิทธิภาพและไม่เป็นเอกภาพ ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปการศึกษาให้สามารถขับเคลื่อนได้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงมีคำสั่งฯ ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1) ให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน มีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการสภาการศึกษา เป็นกรรมการตามลำดับ และมีปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการ และเลขานุการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่กำหนดทิศทางในการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด วางแผนเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของกระทรวง ศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด และพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานของกระทรวง ศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด

2) ให้ยุบเลิกคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และให้โอนอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ของจังหวัดนั้นๆ

3) ให้อยู่เล็ก อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และให้ออนอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ของจังหวัดนั้นๆ

4) ในแต่ละจังหวัดให้มีคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ มีศึกษาธิการภาคในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีห้องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด ประธานหอการค้าจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักพระพุทธศาสนาจังหวัด วัฒนธรรมจังหวัด ผู้แทนข้าราชการครูในท้องถิ่นและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งเป็นกรรมการตามลำดับ และมีศึกษาธิการจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้ กศจ. มีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้รับโอนมาจากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และอ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา การกำหนดยุทธศาสตร์ แนวทางการจัดการศึกษา และการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ประสานและส่งเสริมการบริหารและการจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในจังหวัด พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัด กำกับ เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด และวางแผนการจัดการศึกษาในจังหวัด และพิจารณาเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษา

12.4 คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 11/2559 เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 133 ตอนพิเศษ 68 ง 21 มีนาคม 2559) โดยระบุเหตุผลเพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีเอกภาพ และสามารถประสานเชื่อมโยงและบูรณาการภารกิจในเรื่องการศึกษาของประเทศ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้สอดคล้องกับแนวทางการบริหารงานโดย “ประชารัฐ” หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงมีคำสั่งฯ ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1) ให้มีสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนสิบแปดภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัด โดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัด หน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น ๆ การกำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคต่างๆ ให้เชื่อมโยงสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งพัฒนาด้านอื่นๆ ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ตามศักยภาพและโอกาสของบุคคลและชุมชนในแต่ละพื้นที่ และกำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

2) ในแต่ละจังหวัด ให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่างๆ ที่มอบหมาย สั่งการ กำกับ

เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด และประสานงานต่างๆ ในระดับจังหวัด

12.5 คำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 28/2559 เรื่อง ให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 133 ตอนพิเศษ 136 ง 15 มิถุนายน 2559) โดยระบุเหตุผลเพื่อให้สามารถลดความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรมในสังคม แก้ปัญหาความยากจน ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน รวมทั้งเพื่อเป็นหลักประกันความยั่งยืนมั่นคงและเพื่อให้สามารถจัดงบประมาณสนับสนุนได้อย่างต่อเนื่อง หัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติจึงมีคำสั่งฯ ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1) ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด เตรียมการเพื่อให้เด็กเล็กก่อนวัยเรียนได้รับการดูแล และพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการรับผิดชอบ

2) ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล) ระดับประถมศึกษา จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.3) หรือเทียบเท่า รวมถึงการศึกษาพิเศษแก่บุคคลที่มีความผิดปกติอย่างใดอย่างหนึ่ง และการศึกษาสงเคราะห์แก่เด็กที่ตกอยู่ในภาวะยากลำบากหรือสถานภาพที่ด้อยกว่าเด็กทั่วไป ให้มีมาตรฐานและคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

3) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี เพื่อเสนอตามกระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ได้แก่ ค่าจัดการเรียนการสอน ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน ค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และค่าใช้จ่ายอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ โดยให้กระทรวงศึกษาธิการจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาแทนและขยายผล แล้วให้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ ให้อัตราค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานเดิม ยังคงมีผลบังคับใช้จนกว่าจะมีการกำหนดอัตราใหม่

12.6 คำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 39/2559 เรื่อง การจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 133 ตอนพิเศษ 154 ง 13 กรกฎาคม 2559) โดยระบุเหตุผลเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาและธำรงไว้ซึ่งความเป็นสถาบันวิชาการชั้นสูงของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง สามารถแก้ปัญหาการผลิตบัณฑิตที่มีปัญหาด้านคุณภาพและไม่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ หัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติจึงมีคำสั่งฯ ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1) การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งนายกสภาสถาบันอุดมศึกษาและกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้การดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด

2) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษามีอำนาจสั่งการให้สภาสถาบันอุดมศึกษาหรือสถาบันอุดมศึกษาที่มีปัญหาในกรณี ดังนี้ 1) จัดการศึกษาไม่เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร 2) จงใจหลีกเลี่ยงหรือประวิงการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษา 3) มีพฤติกรรมส่อไปในทางทุจริต และ 4) เกิดปัญหาความขัดแย้งภายในสถาบันอุดมศึกษา จนไม่สามารถแก้ไขได้ โดยให้ยับยั้งการรับนิสิตนักศึกษา ปิดหลักสูตร ยุติการจัดการศึกษา หรือดำเนินการอื่นใด

3) ให้กำหนดมาตรการให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายให้แก่บัณฑิตศึกษา ซึ่งได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามกรณีข้างต้น โดยอาจให้สถาบัน อุดมศึกษาอื่นร่วมดำเนินการแก้ไขเยียวยาฯ ด้วยก็ได้

12.7 คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 1/2560 เรื่อง การแก้ไขปัญหาการบริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนพิเศษ 7 ง 10 มกราคม 2560) โดยที่ปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการมี อ.ก.พ. กรม ที่ปฏิบัติหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง จำนวนห้าคณะ ตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ แต่การดำเนินการในลักษณะดังกล่าวส่งผลให้การบริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการมีความแตกต่างและไม่เป็นเอกภาพในด้านมาตรฐานของการบริหารงานบุคคล นอกจากนี้ ในการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคยังมีปัญหาเกี่ยวกับ อัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่งศึกษาธิการภาค และรองศึกษาธิการภาค เพื่อรองรับการจัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 11/2559 เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ 21 มีนาคม พุทธศักราช 2559

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเร่งด่วน จึงจำเป็นต้องกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการมี อ.ก.พ. ชั้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวงเพียงคณะเดียว และให้มีการเกลี่ยอัตรากำลังในกระทรวงศึกษาธิการเพื่อกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งเป็นศึกษาธิการภาคและรองศึกษาธิการภาค อันจะทำให้สามารถขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ส่วนที่ 2

สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561 ของกระทรวงศึกษาธิการ

การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลบริบทที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ของกระทรวงศึกษาธิการฉบับนี้มีข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย 1) นโยบายของรัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี) 2) ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) 3) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 – 2564 4) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) 5) นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ 6) จุดเน้นเชิงนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) 7) ร่างแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2579) 8) แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2560-2564) 9) กรอบแนวทางและยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 10) ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 11) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา 12) อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลและการระดมความคิดเห็น โดยเฉพาะการจัดทำเป้าประสงค์หลักและตัวชี้วัดที่สอดคล้อง ได้จัดทำเป็นสาระสำคัญ เพื่อการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ของกระทรวงศึกษาธิการ มีรายละเอียด ดังนี้

วิสัยทัศน์

มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม

พันธกิจ

1. ยกกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ/ประเภทสู่สากล
2. เสริมสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาของประชาชนอย่างทั่วถึง เท่าเทียม
3. พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์

1. พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล
2. ผลิต พัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
3. ผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ
4. ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
5. ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
6. พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์หลัก

1. คุณภาพการศึกษาของไทยดีขึ้น คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต
2. กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ
3. มีองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน
4. คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
5. ระบบบริหารจัดการการศึกษามีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

กลยุทธ์

1. พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และจัดกิจกรรมเสริมทักษะพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑
2. พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การวัดและประเมินผลการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษาให้ทันสมัยสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก
3. ส่งเสริมการพัฒนาเนื้อหาสาระที่ทันสมัยในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา เพื่อการผลิตสื่อการเรียนการสอน ตำราเรียนที่มีคุณภาพ รวมทั้งตำราเรียนอิเล็กทรอนิกส์
4. ปรับปรุงระบบทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติให้สอดคล้องกับหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน
5. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองและพลโลก ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระบบการศึกษาอย่างเข้มข้น
6. วางแผนการผลิต และพัฒนาครู คณาจารย์ อย่างเป็นระบบให้สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาทุกระดับ /ประเภทการศึกษา
7. ปรับระบบการผลิตครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
8. เร่งรัดพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งครูประจำการที่สอนไม่ตรงวุฒิ ครูที่สอนคละชั้นและครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลน
9. สร้างขวัญกำลังใจ สร้างแรงจูงใจให้กับครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
10. พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
11. เร่งผลิตและพัฒนากำลังคนสาขาที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ อาทิ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี แพทย์ และพยาบาล
12. เร่งผลิตและพัฒนาสมรรถนะกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และรองรับพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ
13. ส่งเสริมภาพลักษณ์การอาชีวศึกษา เร่งปรับค่านิยม และวางรากฐานทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน
14. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษอย่างต่อเนื่องทุกระดับ
15. เสริมสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคน โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือตามรูปแบบประชารัฐ ทั้งระหว่างองค์กรภายในและต่างประเทศ
16. ส่งเสริมงานวิจัยและนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง
17. ประกันโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนในทุกพื้นที่ครอบคลุมถึงคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความต้องการพิเศษ
18. ส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบ และการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจและวิถีชีวิตของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย
19. เร่งสร้างความเข้มแข็งของระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างกว้างขวาง
20. จัดหาทุนและแหล่งทุนทางการศึกษา
21. เร่งพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีความหลากหลาย และสามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง

22. พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและการบริหารจัดการที่ทันสมัยและไม่ซ้ำซ้อนให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ
23. พัฒนาระบบบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลกลางทางการศึกษาของประเทศ ระบบการรายงานผลของฐานข้อมูลโดยเชื่อมโยงข้อมูลการศึกษาทุกระดับ /ประเภทการศึกษา ให้เป็น เอกภาพ เป็นปัจจุบัน และมีมาตรฐานเดียวกัน
24. ผลิตและพัฒนาโปรแกรมประยุกต์ หรือสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้เรียน สถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษา นำมาใช้เพิ่มคุณภาพการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ
25. จัดหาอุปกรณ์ /ทรัพยากรพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับผู้เรียนอย่างเพียงพอ ทั่วถึง และเหมาะสมกับการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง
26. ปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการการศึกษาให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยเน้นด้านคุณธรรม ความโปร่งใส ทั้งในระดับส่วนกลาง และในพื้นที่ระดับภาค /จังหวัด
27. พัฒนาระบบบริหารงานงบประมาณ /การเงินให้มีประสิทธิภาพ
28. ยกระดับคุณภาพการศึกษาตอบสนองการสร้างอาชีพและเพิ่มคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความสมานฉันท์ และเสริมสร้างความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้
29. เร่งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา
30. เสริมสร้างภาพลักษณ์หน่วยงานให้เกิดความร่วมมือ และสร้างเครือข่าย /ความเป็นภาคีหุ้นส่วนกับองค์กรทั้งภายในและต่างประเทศ
31. ส่งเสริมและขยายผลให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความพร้อม พัฒนาเป็นสถานศึกษานิติบุคคลในกำกับ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยงาน
1. ผลการประเมินระดับชาติในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการทดสอบระดับชาติ (NT) มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 3	สพฐ.
2. ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-net/V-net/ N-net) เพิ่มขึ้น	ร้อยละ 3	สพฐ.
3. ร้อยละของนักเรียน นักศึกษาได้รับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	ร้อยละ 100	สป.(สช./กศน.) สพฐ./สกอ./สอศ.
4. อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ด้านการศึกษาของ IMD ดีขึ้น จากปี 2559	ดีขึ้น 2 อันดับ	สกศ.
5. ร้อยละของผู้เรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม	ร้อยละ 100	ทุกหน่วย
6. ร้อยละของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผ่านการประเมินตนเองระดับดีเยี่ยม	ร้อยละ 85	สป.(สช./กศน.) สพฐ./สกอ./สอศ.
7. ร้อยละของสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไปจาก สมศ.	ร้อยละ 85	ทุกหน่วย
8. ร้อยละของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษานำร่องมีการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกพร้อมกันด้วยระบบออนไลน์	ร้อยละ 100	สอศ.

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยงาน
9. ร้อยละของผู้บรรจุเข้ารับราชการครูตรงตามสาขาวิชาและภูมิลำเนาของอัตราเกษียณ	ร้อยละ 25	สกอ.
10. ร้อยละของครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เข้ารับการพัฒนาให้เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ ผู้กระตุ้นแรงจูงใจ ผู้สร้างแรงบันดาลใจ ผู้ให้คำปรึกษาและชี้แนะผ่านเกณฑ์ที่กำหนด	ร้อยละ 80	สพฐ./สกอ./สอศ.
11. ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ	ร้อยละ 100	คส.
12. ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความพึงพอใจต่อระบบสวัสดิการและการบริหารงานบุคคล	ร้อยละ 80	กคศ./สกสค.
13. ร้อยละความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ประกอบการที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา	ร้อยละ 80	สอศ./สกอ.
14. สัดส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษาต่อสามัญศึกษา (ปวช.1 : ม 4)	45:55	สป.(ศทก.)
15. จำนวนผู้เรียนที่เข้าร่วมการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (สหกิจศึกษา)	ไม่ต่ำกว่า 45,000 คน	สกอ.
16. จำนวนผู้เรียนมีความสามารถพิเศษได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ	13,100 คน	สสวท./มวส. สพฐ. (รร. จุฬารักษ์/ รร.สังคีตฯ)
17. ร้อยละของผู้เรียนสายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีในสถาบันอุดมศึกษาระดับอนุปริญาถึงปริญญาตรี	ร้อยละ 30	สกอ.
18. ร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนในระบบทวิภาคีที่เพิ่มขึ้นต่อปี	ร้อยละ 30 จากปีที่ผ่านมา	สอศ.
19. ร้อยละของผลงานวิจัย นวัตกรรม งานสร้างสรรค์ สิ่งประดิษฐ์ ได้รับการเผยแพร่/ตีพิมพ์	ร้อยละ 65	สกอ./สคพ.
20. ร้อยละขององค์ความรู้และสิ่งประดิษฐ์ที่นำไปใช้หรือแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่นและส่งเสริมสุขภาพของประชาชน	ร้อยละ 65	สกอ./สอศ.
21. จำนวนเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนกับองค์กร/หน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ	120 องค์กร/ หน่วยงาน	สอศ./สคพ.
22. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยอายุ 15 – 59 ปี	10.2 ปี	สกอ.
23. ร้อยละของนักเรียนต่อประชากรวัยเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอายุ 15-17 ปี	ร้อยละ 83	สป.(ศทก.)
24. ร้อยละของกำลังแรงงานที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป	ร้อยละ 57	สกอ.
25. ร้อยละของผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการอุดหนุนและการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับอนุบาลจน	ร้อยละ 100	สป.(สข./กศน.) /สพฐ./สอศ.

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยงาน
<p>จบการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเหมาะสมกับสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน</p> <p>26. อัตราการเข้าเรียนก่อนประถมศึกษาต่อประชากรกลุ่มอายุ 3-5 ปี</p> <p>27. จำนวนประชาชนที่เข้าถึงหลักสูตร/สื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่จัดการศึกษาในรูปแบบ Life Long Learning</p> <p>28. ร้อยละของผู้เรียนที่ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีและ ปวส. เพิ่มขึ้น</p>	<p>ร้อยละ 80</p> <p>จำนวน 18,000,000 คน</p> <p>ร้อยละ 65</p>	<p>สป.(ศทท.)</p> <p>สป.(กศน.) /สกอ.</p> <p>สอศ./สกอ.</p>
<p>29. ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมของสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ DLIT และ DLTV</p> <p>30. ร้อยละของสถานศึกษาที่ได้รับบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วไม่ต่ำกว่า 30 Mbps</p> <p>31. จำนวนระบบฐานข้อมูลกลางด้านการศึกษาของประเทศที่ทันสมัย / เป็นปัจจุบัน</p>	<p>เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3</p> <p>ร้อยละ 50 ของสถานศึกษา</p> <p>4 ฐานข้อมูล</p>	<p>สพฐ.</p> <p>สป.(ศทท.)</p> <p>สป.(ศทท.)</p>
<p>32. ร้อยละของคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน</p> <p>33. ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-net/V-net/ N-net) ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้น</p> <p>34. ร้อยละของผู้เรียน เยาวชนและประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพหรือทักษะด้านอาชีพ สามารถมีงานทำหรือนำไปประกอบอาชีพในท้องถิ่นได้</p> <p>35. สัดส่วนผู้เรียนในสถานศึกษาทุกระดับของรัฐต่อเอกชน</p> <p>36. จำนวนภาคีเครือข่ายที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดพัฒนาและส่งเสริมการศึกษา</p> <p>37. จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กที่เป็นเครือข่ายได้รับการบริหารจัดการเพื่อเข้าสู่โครงการโรงเรียนดีใกล้บ้าน</p>	<p>ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80</p> <p>ร้อยละ 3</p> <p>ร้อยละ 80</p> <p>74:26</p> <p>3,042</p> <p>องค์กร/หน่วยงาน</p> <p>595 โรงเรียน</p>	<p>ทุกหน่วย</p> <p>สทศ.</p> <p>สป.(กศน.)/ สกอ.(วชช.)/ สอศ.</p> <p>สป.(ศทท.)</p> <p>สอศ.</p> <p>สพฐ.</p>